

JAARSTUKKEN 2016

**Regionale Ambulance Voorziening
BRABANT MIDDEN-WEST-NOORD**

**Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 11 april 2017.**

INLEIDING

Voor u ligt de jaarrekening 2016 van de RAV Brabant Midden-West-Noord. Met deze jaarrekening leggen wij verantwoording af aan het Algemeen Bestuur van de RAV over de verschillen tussen begroting en werkelijkheid in prestaties en financiën.

De exploitatie van de RAV sluit af met een overschot van € 2.731.667,=.

De onafhankelijke accountant heeft een goedkeurende verklaring afgegeven bij de jaarrekening.
Het Algemeen Bestuur van de RAV is bevoegd om de jaarrekening 2016 vast te stellen.

's-Hertogenbosch, april 2017

Mevrouw M.T.M. Hendrickx
Voorzitter van het Dagelijks Bestuur

Dhr. G.T.B. Jacobs
Secretaris

INHOUDSOPGAVE

JAARVERSLAG	3
1 BELEIDSVERANTWOORDING	4
1.1 Doelstelling en activiteiten	4
1.2 Realisatie beleid	4
1.3 Financiële gang van zaken 2016	7
2 PARAGRAFEN	9
2.1 Paragraaf verbonden partijen	9
2.2 Paragraaf onderhoud kapitaalsgoederen	9
2.3 Paragraaf bedrijfsvoering	9
2.4 Paragraaf financiering	11
2.5 Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing	12
JAARREKENING	16
3 GRONDSLAGEN	17
3.1 Algemene grondslagen	17
3.2 Specifieke grondslagen van waardering	17
4 BALANS PER 31 DECEMBER 2016	19
5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2016	20
5.1 Activa	20
5.2 Passiva	23
6 NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN	27
7 WET NORMERING BEZOLDIGING TOPFUNCTIONARISSEN	28
8 OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2016	30
9 TOELICHTING OP OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 2016	31
10 OVERIGE GEGEVENS	35
10.1 Resultaatbestemming	35
10.2 Bestuursverklaring	36
10.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	37

BIJLAGEN

Bijlage 1	Staat van vaste activa	40
Bijlage 2	Staat van reserves en voorzieningen	42
Bijlage 3	Staat van langlopende leningen	43
Bijlage 4	Bestuurssamenstelling	44
Bijlage 5	Outputrapportage	46
Bijlage 6	Specificatie financieringsverschil	50
Bijlage 7	Kostenverdeelstaat van Het Service Centrum	51
Bijlage 8	Overzicht van baten en lasten over 2016 per afdeling	52
Bijlage 9	MKA Brabant-Noord	53
Bijlage 10	MKA Midden- en West-Brabant	56
Bijlage 11	RAV Brabant-Noord	59
Bijlage 12	RAV Midden- en West-Brabant	63
Bijlage 13	Overige activiteiten	67

JAARVERSLAG

1 BELEIDSVERANTWOORDING

1.1 Doelstelling en activiteiten

De GR RAV Brabant Midden-West-Noord is per 31 oktober 2005 opgericht. Tot en met 31 december 2005 waren alle ambulance- en meldkameractiviteiten ondergebracht bij de GGD Hart voor Brabant en de GROGZ West-Brabant.

Per 1 januari 2008 is al het personeel, dat voorheen nog gedetacheerd werd vanuit de GGD Hart voor Brabant en de GROGZ West-Brabant, ondergebracht in de GR RAV Brabant Midden-West-Noord. Verder is per 1 januari 2008 de activa, passiva en het personeel van Ambulancedienst Timmermans BV overgenomen door de RAV Midden- en West-Brabant.

De Gemeenschappelijke Regeling Regionale Ambulance Voorziening Brabant Midden-West-Noord heeft tot doel het verlenen of doen verlenen van ambulancezorg. Zij tracht dit doel te bereiken met alle wettelijke toegestane middelen die daaraan naar haar mening kunnen bijdragen.

De GR RAV Brabant Midden-West-Noord heeft tot taak:

- Het instellen en instandhouden van een Regionale Ambulancevoorziening ten behoeve van het werkgebied Midden- en West-Brabant en Brabant-Noord;
- Het instandhouden van een meldkamer ambulancezorg ten behoeve van het werkgebied Midden- en West-Brabant en Brabant-Noord;
- Het vaststellen en (doen) uitvoeren van het Regionaal Ambulance Plan van de regio's Midden- en West-Brabant en Brabant-Noord;
- Het (doen) leveren van een bijdrage aan de Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen ten behoeve van de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant en de Hulpverleningsdienst Brabant-Noord.

1.2 Realisatie beleid

Prestatiecontracten zorgverzekeraars

Conform de nieuwe bekostigingssystematiek voor de ambulancezorg, die in 2014 werd ingevoerd, is de te leveren beschikbaarheid de basis voor het te ontvangen budget en niet meer de te leveren productie. Het door de NZa aan de RAV toegekende budget is het maximumbudget waarover in het lokaal overleg met de zorgverzekeraars moet worden onderhandeld. Bij deze onderhandelingen worden door zorgverzekeraars en RAV jaarlijkse prestatieafspraken overeengekomen.

Landelijk is door zorgverzekeraars afgesproken dat de laatste 2,5% van het initieel toegekende budget voor spreiding en beschikbaarheid afhankelijk wordt gesteld van vooraf overeengekomen prestaties. Het te realiseren percentage A1-overschrijdingen is landelijk de belangrijkste prestatie-indicator met 1,25% van de maximale korting van 2,5%. Voor de overige 1,25% worden per budgetjaar lokaal afspraken gemaakt.

In 2016 werden voor beide RAV's afspraken gemaakt over een drietal prestatie-indicatoren: responstijd urgentie A1, responstijd urgentie A2 en nalevingsscore op de protocollen van het meldkameruitvraagstelsel ProQA.

- Responstijd urgentie A1: De afspraak op de responstijden A1 over 2016 met de zorgverzekeraars (6% voor BN en 5,8% voor MWB) werd in beide regio's niet behaald. Beide regio's kwamen uit op 6,5%.
- Responstijd urgentie A2: Brabant-Noord scoorde 3,3% en Midden- en West-Brabant 2,6%. Hiermee werd in beide regio's de prestatieafpraak van 5% ruim behaald.
- Nalevingsscore ProQA: De meldkamer Brabant-Noord scoorde 94% naleving van de uitvraagprotocollen, en de meldkamer Midden- en West-Brabant 91%. Hiermee werd de prestatieafpraak van 90% door beide meldkamers behaald.

Als gevolg van het deels behalen van de prestatieafspraken kreeg RAV Midden- en West-Brabant een korting van 0,5% van het budget, en de RAV Brabant-Noord van 0,25%. Met deze bedragen was al grotendeels rekening gehouden in de begroting.

Productie en prestaties

In 2016 deed zich in beide regio's een forse productiestijging voor. In de regio Brabant-Noord stegen de declarabele en EHGVR-ritten ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar met 6,4%. In de regio Midden- en West-Brabant bedroeg de productiestijging 6,8%. Een landelijk onderzoek in opdracht van AZN bevestigt wat op basis van intern onderzoek al vermoed werd: de stijging betreft voornamelijk de oudere patiënt (boven 70 jaar).

In 2016 bedroeg het percentage A1-overschrijdingen op RAV-niveau voor beide regio's 6,5%. Voor MWB was dit een verbetering ten opzichte van 2015 van 0,5%. In Brabant-Noord bleef de prestatie nagenoeg gelijk. Beide regio's hadden in 2016 de paraatheid conform het referentiekader Spreiding en Beschikbaarheid II uit 2014 op orde. Dat de situatie inmiddels is ingehaald door de forse productiestijging is duidelijk; een prestatie van 6,5% lijkt met inzet van deze middelen het maximaal haalbare. Dat dit een landelijke trend is blijkt uit het feit dat sinds 2015 nog slechts een enkele RAV erin slaagt de norm van maximaal 5% overschrijdingen urgentie A1 te behalen.

In 2016 werd het referentiekader herrekend, op basis hiervan werd het budget voor ambulancezorg eind 2016 verhoogd. Vanwege logistieke redenen (werving en opleiden personeel) kan dit budget pas begin 2018 worden omgezet in paraatheid. De plannen voor deze inzet zijn inmiddels in overleg met de zorgverzekeraars opgesteld.

Uitbreiding paraatheid

In overleg met de zorgverzekeraars breidde de RAV Midden- en West-Brabant in 2016 zijn paraatheid uit. Het hiervoor benodigde budget werd in 2014 toegekend, op basis van een landelijke herberekening door het RIVM van de benodigde capaciteit per RAV-regio om de eis van 95% dekking te realiseren. Vanwege de krapte op de arbeidsmarkt voor verpleegkundigen kon het laatste deel van de uitbreiding pas in 2016 plaatsvinden:

- Januari: extra dagdienst (werkdagen) post Etten-Leur;
- Januari: extra avonddienst (werkdagen) post Oosterhout;
- Januari: omzetting paraatheid posten Tilburg-Noord ↔ Tilburg-Zuid;
- Maart: extra RR middag/avonddienst (weekend) regio MWB1;
- Juli: extra nachtdienst (vrijdag/zaterdag/zondag) post Breda-Noord;

Bij de RAV Brabant-Noord vond in 2016 slechts een kleine uitbreiding en omzetting plaats:

- Maart: middag/avonddienst (weekend) post Uden;
- Maart: nachtdienst (weekend) post Uden/Oss;
- Juni: verlenging dagdienst (werkdagen) zorgambulance post Uden;
- Juli: zorgambulance Den Bosch omgezet naar ALS middag/avond (werkdagen).

Zorgevaluatie

De in 2015 gestarte thematische zorgevaluaties (in het kader van het project patiëntveiligheid) zijn in 2016 verder uitgebreid. Speciaal hiervoor getrainde verpleegkundigen scoren de ritten van collega's en koppelen deze scores terug door middel van evaluatiegesprekken. Doel is door het verkrijgen van (zelf)inzicht in de kwaliteit van het verpleegkundig/medisch handelen, de kwaliteit van zorg en dus de patiëntveiligheid verder te vergroten. Op dit traject stelde de RAV Brabant MWN zich de logistieke prestatie-indicator om 3% van alle hulpverleningen te hebben geëvalueerd. Dit percentage bleek voor MWB nog te ambitieus, MWB behaalde 2,5%. Omdat BN eerder startte met dit traject behaalden zij 3,1%. De inzet van de ZEB-ers (zorgevaluatiebegeleiders) is direct afhankelijk van de mate waarin zij voor hun werkzaamheden kunnen worden vrijgemaakt uit het reguliere rooster.

Crisisbeheersing

De verantwoordelijkheid voor de organisatie van de opschaling van ambulancezorg, werd in 2015 overgeheveld van de GGD/GHOR naar de RAV. Inmiddels heeft de RAV Brabant MWN alle benodigde randvoorwaarden gerealiseerd. Per 1 januari 2016 wordt gewerkt volgens het model Grootchalige Geneeskundige Bijstand (GGB).

Er werd een staffunctionaris Crisisbeheersing aangesteld, en er is een plan Integrale crisisbeheersing 2016-2018 opgesteld. Tevens is er een gewondenspreidingsplan tot stand gekomen, in samenwerking met ziekenhuizen en GHOR. Medewerkers werden opgeleid conform de nieuwe manier van werken, en er is een CBRN-team in het leven geroepen.

Vooruitzichten

Tijdelijke Wet ambulancezorg

De tijdelijke vergunningen zijn met twee jaar verlengd tot 1 januari 2020, waarna definitieve wetgeving zal gaan gelden. VWS laat momenteel onderzoek uitvoeren naar de mogelijke stelsels voor ambulancezorg. De keuzes die hierin gemaakt gaan worden bepalen of er wel of geen aanbesteding moet plaatsvinden. De RAV Brabant MWN wil zo goed mogelijk voorbereid zijn op wat er komen gaat. Ten eerste willen we voldoen aan alle eisen (voor zover deze al bekend zijn en vastgelegd in de beleidsregels). Bijvoorbeeld: per 1 januari 2018 willen we NEN7510 gecertificeerd zijn. Daarnaast willen we ons onderscheiden door te excelleren. Een voorbeeld hiervan is het project 'Patiëntveiligheid van binnenuit', een innovatieve manier om de patiëntenzorg te verbeteren door (intercollegiale) zorgevaluatie.

Onderzoek alternatieve rechtsvorm RAV

Met het oog op de hierboven genoemde ontwikkeling en de gewijzigde zeggenschap ten aanzien van de ambulancezorg, is in 2016 in opdracht van het Dagelijks Bestuur onderzoek gedaan naar een mogelijk alternatieve rechtsvorm voor de GR RAV. In samenwerking met van Benthem & Keulen Advocaten en Notarissen, Mercer Pensioenadviseurs en Price Waterhouse & Cooper, is een advies opgesteld dat in de eerste helft van 2017 zal worden besproken met het Dagelijks en Algemeen Bestuur van de RAV.

Landelijke meldkamerorganisatie (LMO)

Een grote landelijke ontwikkeling is de LMO. Alle meldkamers in Nederland moeten conform de nieuwe regio-indeling worden samengebracht in maximaal 10 meldkamerlocaties. De voorbereidingen zijn in volle gang. Vanwege de verbouwing van de huisvesting van de meldkamer in Den Bosch verhuist het meldkamerpersoneel in het voorjaar van 2017 tijdelijk naar de meldkamer van Zuidoost-Brabant in Eindhoven. Medio 2018 is de verbouwing gereed en neemt het voltallige personeel van de meldkamers Brabant-Noord en Zuidoost-Brabant zijn intrek in Den Bosch. Voor de regio's Midden- en West-Brabant en Zeeland zal in 2017 de nieuwbouw voor de gemeenschappelijke huisvesting in Bergen op Zoom worden gestart, die naar verwachting eind 2019 gereed zal zijn.

Verbeteren van kwaliteit in de acute zorgketen

De huidige norm van 15 minuten responstijd wordt door VWS nog steeds als belangrijkste prestatie-indicator gezien, hoewel deze niet gebaseerd is op enige wetenschappelijke onderbouwing van de te behalen gezondheidswinst. Er zijn teveel factoren, gelegen buiten de ambulancezorg, die de te behalen gezondheidswinst gunstig of ongunstig kunnen beïnvloeden. Om die reden is de te behalen gezondheidswinst alleen te onderzoeken in de zorgketen. Een voorbeeld is het aantal patiënten met een acuut coronair syndroom, dat binnen 45 minuten wordt gepresenteerd voor een PCI-behandeling of het aantal patiënten met een CVA dat binnen 45 minuten wordt gepresenteerd voor trombolysie. De RAV wil in overleg met de zorgpartners om te onderzoeken hoe de kwaliteit van zorg werkelijk kan worden verbeterd in de acute zorgketen.

Knelpunt personeel en inzet BMH

Een van de grootste uitdagingen in de komende jaren is te kunnen blijven beschikken over voldoende vakbekwaam personeel, met name ambulanceverpleegkundigen. Bij handhaving van de huidige criteria voor de werving van deze groep medewerkers moet er "gevist worden uit de bestaande vijver" van IC- en SEH-verpleegkundigen, waarvan landelijk inmiddels wel wordt onderkend dat deze opdroogt. De oplossing voor het tekort aan ambulanceverpleegkundigen wordt gezocht in aanpassing van de instroomcriteria en functiedifferentiatie. In 2017 wordt er een experimenteerartikel verwacht dat het mogelijk maakt om de inzet van Bachelors Medische Hulpverlening (BMH'ers) mogelijk te maken.

De RAV Brabant MWN zet in op deze nieuwe ontwikkeling. In de afgelopen jaren heeft de RAV stagemogelijkheden geboden aan BMH'ers; inmiddels hebben een aantal geschikte kandidaten een tijdelijk arbeidscontract. Wij hebben er bewust voor gekozen om niet langer af te wachten, enerzijds om deze veelbelovende jonge krachten niet te laten gaan, en anderzijds om optimaal voorbereid te zijn op de instroom van BMH'ers in onze organisatie zodra er geen wettelijke belemmeringen meer zijn.

1.3 Financiële gang van zaken 2016

Onderstaand worden per organisatorische afdeling de baten, lasten en resultaten weergegeven. Bij de afdelingen worden deze nader geanalyseerd en toegelicht.

Baten

De bedrijfsopbrengsten van de RAV Brabant Midden-West-Noord hebben zich in 2016 ten opzichte van de begroting als volgt ontwikkeld.

(in duizenden euro's)

AFDELING	Realisatie 2016	Begroting 2016	Verschil
MKA Brabant Noord	1.482	1.505	-23
MKA Midden/West Brabant	2.406	2.513	-107
RAV Brabant Noord	17.351	16.538	813
RAV Midden/West Brabant	30.815	30.173	642
Overige activiteiten	179	196	-17
Totaal RAV Brabant Midden-West-Noord	52.233	50.925	1.308

Lasten

De ontwikkeling van de bedrijfslasten is als volgt.

(in duizenden euro's)

AFDELING	Realisatie 2016	Begroting 2016	Verschil
MKA Brabant Noord	1.584	1.598	-14
MKA Midden/West Brabant	2.213	2.470	-257
RAV Brabant Noord	16.109	16.776	-667
RAV Midden/West Brabant	29.279	30.023	-744
Overige activiteiten	123	196	-73
Totaal RAV Brabant Midden-West-Noord	49.308	51.063	-1.755

Incidenteel en financieel resultaat

De ontwikkeling van de buitengewone baten en lasten (inclusief resultaat deelneming) en de financiële baten en lasten is als volgt.

(in duizenden euro's)

AFDELING	Realisatie 2016	Begroting 2016	Verschil
MKA Brabant Noord	-	-	-
MKA Midden/West Brabant	-	-	-
RAV Brabant Noord	-153	-	-153
RAV Midden/West Brabant	-39	-	-39
Overige activiteiten	-1	-	-1
Totaal RAV Brabant Midden-West-Noord	-193	-	-193

Resultaten

De ontwikkeling van de resultaten voor bestemming (inclusief financiële baten en lasten en bijzondere baten en lasten) van de RAV Brabant Midden-West-Noord is als volgt.

(in duizenden euro's)

AFDELING	Realisatie 2016	Begroting 2016	Verschil
MKA Brabant Noord	-102	-93	-102
MKA Midden/West Brabant	193	43	193
RAV Brabant Noord	1.089	-238	1.089
RAV Midden/West Brabant	1.497	150	1.497
Overige activiteiten	55	-	55
Totaal RAV Brabant Midden-West-Noord	2.732	-138	2.732

2 PARAGRAFEN

2.1 Paragraaf verbonden partijen

Hart voor Brabant Doktersdiensten BV

Het doel van Hart voor Brabant Doktersdiensten te 's-Hertogenbosch is het vervoeren van huisartsen en het uitvoeren van taken die daarmee verband houden. Het betreft een 49% deelneming van de RAV.

Eigen vermogen per 01-01-2016 bedroeg € 199.961 en per 31-12-2016 € 235.961 (concept). Het vreemd vermogen bedroeg per 01-01-2016 € 814.398. Het concept resultaat van Hart voor Brabant Doktersdiensten in 2016 is € 36.000 positief.

Aangezien het een deelneming is aan een BV, zijn er verder geen financiële risico's aan verbonden.

Stichting Inkoopbureau West-Brabant

Hierin is het inkoopproces ondergebracht. Het openbaar belang hiervan ligt in de financiële-, kwaliteits- en procesvoordelen bij inkoop en aanbesteding. Op 31 december 2015 bedroeg het eigen vermogen -/- € 49.508, het vreemd vermogen € 726.342 (waarvan € 401.351 inleggelden deelnemers) en het resultaat -/- € 49.508 (cijfers 2016 zijn nog niet beschikbaar).

2.2 Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Naast een goed kwaliteitsniveau dat stimulerend is voor het primaire proces, is het tevens van belang dat de waarde van het gebouw op peil blijft. De aantrekkelijkheid van het gebouw en zijn omgeving kunnen dit bevorderen. Voor de eigen panden van de RAV, zijn/worden onderhoudscontracten afgesloten voor installaties en bouwkundige onderdelen. Om de kwaliteit en waarde van de gebouwen te bewaken is er een meerjarenonderhouds- en vervangingsplan. Voor de bewaking van de bedrijfsprocessen en het volgen van de wet- en regelgeving, zijn voor de installaties onderhoudscontracten afgesloten.

Voor overige kapitaalgoederen zoals printer/copiërs, archiefkasten/stellingen, medische-, communicatie- en computerapparatuur e.d. worden ook onderhoudscontracten afgesloten om de functionaliteit en de levensduur te waarborgen. Daar waar het lease- of huurcontracten betreft wordt het onderhoud meegenomen in deze contracten.

2.3 Paragraaf bedrijfsvoering

Hét Service Centrum

Hét Servicecentrum is een samenwerkingsverband tussen de GGD West-Brabant, de GGD Hart voor Brabant, de RAV Brabant Midden-West-Noord en de GGD Noord- en Oost-Gelderland met als doel het samen uitvoeren van ondersteunende diensten, zoals financiën, informatisering en automatisering, personeelszaken, kwaliteit en facilitaire zaken. Deze samenwerking is geregeld in een overeenkomst 'kosten voor gemene rekening' die het risico van btw-heffing afdekt en waarvan de GGD Hart voor Brabant penvoerder is.

Personeel

Het beschikken over voldoende, goed opgeleide, bevoegde, bekwame en gemotiveerde medewerkers, die kwalitatief en kwantitatief goede producten leveren, tegen genormeerde kosten, is een basisvoorwaarde voor het realiseren van de RAV-doelstellingen. Hiertoe richt de personele functie zich op het ondersteunen van de processen ten aanzien van instroom, doorstroom en uitstroom van personeel. Het is dan ook zaak om op het gebied van

personeelsbeleid voortdurend in beweging te blijven. Zo zijn en worden binnen de RAV projecten gestart, gericht op de ontwikkeling en invoering van functiedifferentiatie, samenwerking met ketenpartners die zich op dezelfde arbeidsmarkt begeven, een actieve profilering op de (toekomstige) arbeidsmarkt, duurzame inzetbaarheid en strategische personeelsplanning.

Een van de grootste uitdagingen in de komende jaren is te kunnen blijven beschikken over voldoende vakbekwame ambulanceverpleegkundigen. Bij handhaving van de huidige criteria voor de werving van deze groep medewerkers moet er "gevestigd worden uit de bestaande vijver" van IC- en SEH-verpleegkundigen, waarvan landelijk inmiddels wel wordt onderkend dat deze opdroogt. De oplossing voor het tekort aan ambulanceverpleegkundigen wordt gezocht in aanpassing van de instroomcriteria en functiedifferentiatie. In 2017 wordt er een experimenteerartikel verwacht dat het mogelijk maakt om de inzet van Bachelors Medische Hulpverlening (BMH'ers) mogelijk te maken.

De RAV Brabant MWN zet in op deze nieuwe ontwikkeling. In de afgelopen jaren heeft de RAV stagemogelijkheden geboden aan BMH'ers; in 2017 hebben een aantal geschikte kandidaten inmiddels een tijdelijk arbeidscontract. Wij hebben er bewust voor gekozen om niet langer af te wachten, enerzijds om deze veelbelovende jonge krachten niet te laten gaan, en anderzijds om optimaal voorbereid te zijn voor de instroom van BMH'ers in onze organisatie zodra er geen wettelijke belemmeringen meer zijn.

Informatievoorziening/automatisering

De RAV Brabant MWN voert taken uit binnen de zorgketen en de veiligheidsketen. De informatievoorziening en automatisering van de RAV is dan ook voornamelijk gericht op optimalisatie van de primaire processen binnen deze ketens. Voor netwerk, beveiligingsbeleid ICT, applicatiebeheer en kantoorautomatisering neemt de RAV diensten af van HSC/ICA. Vanwege het toenemend belang van informatieveiligheid, gegevensbescherming en ICT in het algemeen en om de kennis van de RAV specifieke applicaties in de eigen organisatie te hebben heeft de RAV in 2016 de formatie uitgebreid met 2 ICT medewerkers.

Per 1 januari 2018 hopen wij gecertificeerd te zijn voor NEN7510, de norm voor informatiebeveiliging in de zorg. In 2016 zijn de voorbereidingen hiervoor in gang gezet.

Organisatie

De organisatie moet het werken van geschikte en gemotiveerde mensen aan processen en producten adequaat faciliteren. De structuur volgt de strategie van de organisatie en is dienend aan sturing en samenwerking. Een slagvaardig managementteam, ondersteund door een professionele staf, met onderscheidend leiderschap vormt daarbij de basis. Door aan deze voorwaarden te voldoen kan de RAV zich handhaven binnen het topsegment van de RAV-organisaties en de maatstafconcurrentie binnen de ambulancezorg het hoofd bieden. Op basis van dit uitgangspunt ontwikkelt de organisatie zich op een aantal aspecten:

- zij kenmerkt zich door haar medewerkers te prikkelen, uit te dagen en verantwoordelijkheid te laten nemen voor de eigen ontwikkeling;
- er is ruimte voor innovatie;
- de organisatie is in control;
- op regionale schaal moet de klant nog beter bediend worden;
- ontwikkeling van expertise vindt voornamelijk plaats door het zoeken van regionale en landelijke samenwerking.

Facilitaire zaken/huisvesting

Facilitaire zaken richt zich op integrale beheersing van (en dienstverlening in en om) organisatiehuisvesting en -huishouding, ter ondersteuning van de gebruikers met ruimte, middelen, diensten en bescherming, resulterende in optimale productiviteit en kostenbeheersing voor de organisatie.

De hoofdtaken op het facilitair terrein liggen voor de RAV:

- coördinatie (groot) onderhoud;
- documentmanagement, archief en postverwerking
- ondersteunen van huisvestingsprojecten
- ondersteunen inkoop en aanbesteding.

Het huisvestingsbeleid van de RAV wordt materieel in hoge mate bepaald door het landelijk referentiekader. Daarnaast geldt voor huisvesting en de daarvan afgeleide kosten zoals energie, schoonmaak, (groot) onderhoud en huur dat dit moet worden gerealiseerd binnen de strakke budgetkaders c.q. normen van NZa en zorgverzekeraars. Vooral de zorgverzekeraars in hun rol van zorginkopers hanteren daarbij steeds vaker het instrument van de benchmark voor de bepaling van deze budgetkaders.

In 2016 is besloten de mogelijkheden van uitbreiding post Ulvenhout te onderzoeken. Dit met de bedoeling de scholing in Midden-West de benodigde ruimte en voorzieningen te kunnen geven. Een ander punt dat hierin meespeelt is het gebrek aan stallingsruimte in de regio. De bedoeling is om na de uitbreiding van Ulvenhout hier de stalling van de zorgambulances te centraliseren.

Verder is in december 2016 de opdracht gegeven voor de nieuwbouw in Almkerk. Ook zijn er onderzoeken gaande voor de realisatie van drie nieuwe voorwaardenscheppende posten, te weten 's-Hertogenbosch-Oost, Aalburg en Raamsdonksveer.

Informatie/archiefbeheer

De RAV moet zijn informatie/archiefbeheer zodanig inrichten dat het de bedrijfsvoering ondersteunt en de risico's beheerst zijn. In 2015 bleek dat verbetering nodig was van de kwaliteit/zorg, ordening, authenticiteit, context, toegankelijkheid en de duurzaamheid en vernietiging.

We ontwikkelden een methode en een plan om de verbeteringen te realiseren en startten met de uitvoering. Resultaat: een sterkere oriëntatie op informatie en nieuwe werkwijzen.

Financiën

Een van de hoofdverantwoordelijkheden van dit onderwerp is de "planning & control" met als taak het verzorgen van de verschillende informatieproducten inclusief analyse en advisering.

Een andere verantwoordelijkheid is die voor de financiële administratie. Taken zijn dan onder meer het inrichten van de administratie (voldoen aan eisen BBV en behoefte organisatie) en het verwerken van de financiële mutaties.

Ook Treasury valt onder de verantwoordelijkheden van Financiën. Taken zijn onder andere het (mede) opstellen van het Treasurystatuut, het daaraan uitvoering geven en daarover in het hoofdstuk Financiën rapporteren.

2.4 Paragraaf financiering

2.4.1 *Treasurystatuut*

De GR RAV Brabant MWN heeft een treasurystatuut.

Schatkistbankieren

Eind 2013 is het zogenaamde schatkistbankieren ingevoerd. Dit betekent dat publiek-rechtelijke lichamen geen overtollige middelen (banktegoeden) mogen aanhouden, maar verplicht zijn deze in de schatkist te storten. In hoofdstuk 5 wordt dit nader toegelicht.

2.4.2 *Risicobeheer*

Kasgeldlimiet

De toegestane kasgeldlimiet bedraagt 8,2% van de jaarbegroting 2016 (€ 4.187.000). Op basis van het verschil tussen de vlottende schulden en de vlottende middelen (€ 2.573.000) blijft de RAV binnen de toegestane kasgeldlimiet.

Renterisico vaste schulden (zie bijlage 3: staat van langlopende leningen)

De renterisiconorm is vastgesteld op 20% van het begrotingstotaal 2016 (wet Fido). Dit resulteert in een renterisiconorm van € 10.213.000. De reguliere aflossing voor 2016 en de komende jaren is geraamd op € 500.000. De RAV blijft hiermee ruim binnen de renterisiconorm.

2.4.3 Vermogensstructuur en financiering

De RAV Brabant MWN streeft ernaar om de vaste activa te financieren met lang beschikbaar vermogen. Het werkkapitaal wordt indien nodig gefinancierd met kort vreemd vermogen. Ultimo 2016 worden de vaste activa ad € 18,8 miljoen als volgt gefinancierd.

(in duizenden euro's)			
Specificatie eigen vermogen	2016	2015	Vershil
Vaste activa	18.835	15.944	2.891
Financiering:			
Eigen vermogen	12.569	9.837	2.732
Voorzieningen	694	2.304	-1.610
Langlopende schulden	3.000	4.180	-1.180
Financiering op lange termijn	16.263	16.321	-58

2.5 Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

2.5.1 Beleid omtrent weerstandsvermogen en financiering

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- De weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de GR RAV Brabant MWN beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken, zijnde de reserves en voorzieningen;
- Alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn genomen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

De paragraaf Risico's brengt in beeld wat de belangrijke risico's zijn en hoe we daarmee omgaan. Daarbij richten we ons op zowel de uitgaven- als de inkomstenkant. De stand van de reserves (eind 2016) is voldoende voor de dekking van de in paragraaf 2.5.3 benoemde en gekwantificeerde risico's.

2.5.2 Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit van de RAV Brabant MWN bestaat uit:

(in duizenden euro's)	
Specificatie eigen vermogen	2016
Algemene bedrijfsreserve	711
Reserve reorganisatie	742
Reserve aanvaardbare kosten	8.384
Resultaat	2.732
Totaal eigen vermogen	12.569

2.5.3. Kengetallen

De hieronder vermelde kengetallen geven een eenvoudig inzicht in de financiële positie van de RAV Midden West Noord.

Kengetallen	2015	2016
netto schuldquote	7,5%	10,7%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	7,5%	10,7%
solvabiliteitsratio	27,0%	37,2%
structurele exploitatieruimte	0,2%	1,3%

2.5.4. Inventarisatie van de risico's

De meest significante risico's worden benoemd. Binnen de planning & control cyclus houden we de vinger aan de pols en treffen we maatregelen bij financiële knelpunten. We informeren het bestuur daarover via de bestuursrapportages. Op een moment dat de RAV een risico loopt dat we niet binnen de reguliere begroting kunnen opvangen moeten we de reserves aanspreken of moeten deze als buffer dienen.

Risico	Kans	Maatregel	Verwacht risico (bedrag in miljoen €)
Aanbesteding ambulancezorg	midden	verplichtingen beperken	4,05
Opschaling meldkamers	midden	onderhandelingen / als dekking reserve reorganisatie	0,15
Markttaken	midden	flexibele schil opbouwen/vaste kosten beperken/verbeteren mobiliteit personeel	0,03
Prestatiecontract	midden/laag	sturing management/ in begroting reeds opnemen	0
ICT	laag	beveiligingsmaatregelen	0
Persoonlijk levensfasebudget uren	laag	verplichting opgenomen	0
TOTAAL			4,23

Aanbesteding ambulancezorg

De RAV Brabant-Noord en de RAV Midden- en West-Brabant zijn door de minister van VWS, met ingang van 1 januari 2013 voor de duur van vijf jaar aangewezen als Regionale Ambulancevoorziening in haar beide regio's. Inmiddels is bekend geworden dat de op grond van de Tijdelijke wet ambulancezorg afgegeven vergunning nog een keer wordt verlengd tot 1 januari 2020. De minister van VWS geeft als dragende reden voor de verlenging aan, dat er nog volop bewegingen zijn in de ambulancezorg, die aanzienlijke onzekerheden voor partijen meebrengen over de toekomstige rolverdeling tussen partijen en de taakuitoefening door de ambulancesector.

In januari 2017 heeft de minister van VWS het onderzoeksbureau SiRM opdracht gegeven een analyse uit te voeren van de verschillende mogelijkheden voor de ordening en financiering van de ambulancezorg vanaf 2020 alsmede de voor- en nadelen van de mogelijke varianten in kaart te brengen. De resultaten van dit onderzoek worden medio 2017 verwacht. Na de Tweede Kamer verkiezingen van 15 maart 2017 zal een nieuw kabinet mede op basis van de uitkomsten van dit onderzoek een definitief besluit nemen over de ordening en inrichting van de ambulancezorg na 2020.

Wat nu als de RAV een of beide vergunningen verliest? De gevolgen zijn dan te overzien. Ten eerste gaat alle personeel over naar de nieuwe vergunninghouder. Zij heeft personeel nodig om de continuïteit van zorg te kunnen garanderen en moet dit personeel overnemen als gevolg van de bepalingen in het Burgerlijk Wetboek over de "overgang van onderneming". Deze verplichting staat ook in het sociaal kader bij de sector-cao Ambulancezorg. Bij de opheffing van de gemeenschappelijke regeling worden de gemeenten dan ook niet geconfronteerd met achterblijvende kosten voor wachtgeld, et cetera. Dit geldt ook voor wagenpark en gebouwen. Om de continuïteit te kunnen garanderen, moet de nieuwe vergunninghouder ook kunnen beschikken over ambulances, standplaatsen, materieel, en dergelijke. Mocht een opvolgende partij niet alle ambulances, gebouwen en ander materieel willen overnemen, dan kunnen de reserves van de RAV deze desintegratiekosten dekken. Eventueel niet overgenomen gebouwen kunnen voor sanering worden aangemeld bij het College Sanering Ziekenhuisvoorzieningen. Het risico wordt ingeschat op 4,05 miljoen.

Opschaling meldkamers

De meldkamer van de RAV Brabant Noord wordt samengevoegd met de meldkamer van de RAV Brabant Zuidoost. De meldkamer van RAV Midden- en West-Brabant met de meldkamer van RAV Zeeland. De verwachting is dat dit geen boventaligheid zal opleveren bij de centralisten, maar bij het ondersteunend personeel van de huidige meldkamers is dit risico wel aanwezig. Hierbij zal maximaal 3 fte boventalig kunnen worden. Getracht zal worden om deze medewerkers te integreren binnen de RAV of bij Het Service Centrum. Verder is het landelijk budget voor de nieuwe meldkamers niet toereikend, vanwege de geplande bezuinigingen tot 2022. Men wil landelijk een bezuiniging doorvoeren van circa 10 miljoen. Het huidige budget is al niet kostendekkend, er wordt via de begroting van de Veiligheidsregio's een gemeentelijk bijdrage voor dit tekort gevraagd. Indien het budget verder wordt verlaagd, dan zal dit verdere onderhandelingen met het Ministerie/de zorgverzekeraar betekenen. De hoogte van het risico is niet te bepalen, omdat deze problematiek nog niet is uitgekristalliseerd.

Markttaken

Een ander risico betreft het verliezen van de markttaken. De markttaken omvatten de commerciële opleidingen, het verhuur van auto's aan de huisartsenpost en de deelneming in Hart van Brabant Doktersdiensten. Kleine schommelingen vallen binnen het ondernemingsrisico, hierop wordt door de RAV accuraat geanticipeerd. Het risico wordt ingeschat op € 30.000. De algemene reserve, die vanuit de markttaken is gevormd, zal dit risico moeten opvangen.

Prestatiecontract

Landelijk is door zorgverzekeraars afgesproken dat de laatste 2,5% van het initieel toegekende budget voor spreiding en beschikbaarheid (maximaal ca. € 750.000) afhankelijk wordt gesteld van vooraf overeengekomen prestaties. Het te realiseren percentage A1-overschrijdingen is landelijk de belangrijkste prestatie-indicator met 1,25% van de maximale korting van 2,5%. Voor de overige 1,25% worden per budgetjaar lokaal afspraken gemaakt. De kans dat de RAV geen van de prestaties haalt is niet reëel. Er worden haalbare afspraken gemaakt waarop de RAV invloed heeft om ze ook te kunnen realiseren. In de begroting wordt voortaan rekening gehouden met mogelijke kortingen.

ICT

De afhankelijkheid van ICT kan de continuïteit van de bedrijfsvoering in gevaar brengen. Door het steeds opener karakter van de ICT stijgt het risico van het gebruik van privacy-gevoelige informatie. Ook stellen de overheid en de ketenpartners hogere veiligheidseisen; de data moet voldoende beveiligd zijn. Daarnaast moet de RAV met ingang van 2018 voldoen aan de NEN-normering voor de zorg en aan accountantseisen. Technisch hebben we al veel geregeld. Met ondersteuning van HSC zijn we bezig met de invoering van een informatiebeveiligingsmanagementsysteem en met het inrichten van specifieke informatiebeveiligingsprocessen. Daarnaast wordt op landelijk niveau via AmbulanceZorg Nederland een implementatie-handleiding Informatiebeveiliging Ambulancezorg opgesteld.

Persoonlijk levensfasebudget uren

Het Persoonlijk Levensfasebudget (PLB) is een voorziening ten behoeve van het bevorderen van de duurzame inzetbaarheid van de werknemer gedurende zijn loopbaan. Het PLB biedt de werknemer de mogelijkheid een evenwichtige balans te vinden tussen werk en privé. Vanwege de beheersbaarheid streven we er naar om dit in totaliteit voor de RAV op het eind van het jaar op maximaal 10.000 uur te houden. In de praktijk lukt dit niet helemaal, de meerdere uren worden als verplichting op de balans gezet. In het onderhandelaarsprincipe-akkoord is overeengekomen dat medewerkers deze uren kunnen omzetten in een persoonlijk budget (geld). De verwachting is dat veel medewerkers hiervoor zullen kiezen, waardoor het balansrisico van een uren-stuwmeer zal afnemen.

De conclusie is dat gezien de genoemde risico's het weerstandsvermogen voldoende is om de risico's op te vangen.

JAARREKENING

3 GRONDSLAGEN

3.1 Algemene grondslagen

In de jaarrekening zijn de volgende organisatorische afdelingen opgenomen:

- Meldkamer Brabant-Noord;
- Meldkamer Midden- en West-Brabant;
- Regionale Ambulancevoorziening Brabant-Noord;
- Regionale Ambulancevoorziening Midden- en West-Brabant;
- Overige activiteiten.

We maakten de jaarrekening op basis van de voorschriften van het BBV.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, nemen we de activa en passiva op tegen nominale waarden.

De baten en lasten rekenen we toe aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten nemen we slechts op voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, nemen we in acht als ze voor het opmaken van de jaarrekening bekend werden.

Personeelslasten rekenen we in principe toe aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen of schulden uit aan jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, rekenen we sommige personele lasten echter toe aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; bijvoorbeeld bij componenten zoals overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume treffen we geen voorziening of nemen we op andere wijze een verplichting op. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming: vier jaar. Bij (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld door reorganisaties) moet wel een verplichting opgenomen worden.

3.2 Specifieke grondslagen van waardering

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de historische kosten, respectievelijk vervaardigingsprijs, verminderd met de lineaire afschrijvingen berekend op basis van de verwachte economische gebruiksduur, alsmede verminderd met eventuele bijdragen en subsidies van derden. De afschrijvingstermijnen zijn:

- grond: niet afschrijven;
- startkosten, bouwrente en stichtingskosten: 40 jaar;
- bedrijfsgebouwen: 50 jaar;
- verbouwingen bedrijfsgebouwen: 20 jaar;
- bedrijfsauto's/ambulances: 5 jaar;
- medisch instrumentarium ambulancedienst: 5 jaar;
- inventarisgoederen: 10 jaar (inclusief bedrijfsinstallaties met economische levensduur van 10 jaar);
- overige installaties in bedrijfsgebouwen: 20 jaar;
- opleidingsmateriaal: 5 jaar;
- automatiseringsapparatuur en programmatuur: 5 jaar;
- automatiseringsprojecten: 3 jaar (economische levensduur).

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen, overige leningen u/g zijn, tenzij hierna anders is vermeld, opgenomen tegen nominale waarde. De deelnemingen worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor verwachte oninbaarheid.

Liquide middelen

Indien niet anders vermeld, staan de liquide middelen tegen nominale waarde gewaardeerd en ter vrije beschikking.

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen zijn opgenomen de bestemmingsreserves (reserve aanvaardbare kosten (RAK) en reserve reorganisatie) en de algemene reserve. De RAK worden gevormd uit het verschil tussen het wettelijk budget aanvaardbare kosten en de werkelijke kosten van de ambulancedienst.

Voorzieningen

De voorzieningen worden tegen nominale waarde gewaardeerd.

Langlopende schulden

De langlopende schulden worden tegen nominale waarde gewaardeerd verminderd met de gedane aflossing.

Vlottende passiva

De post vlottende passiva wordt gewaardeerd tegen nominale waarde.

4 BALANS PER 31 DECEMBER 2016 (na resultaatbestemming)

(in duizenden euro's)

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
Activa		
Vaste Activa		
Materiële vaste activa	18.826	15.935
Financiële activa	<u>9</u>	<u>9</u>
	18.835	15.944
Vlottende Activa		
Voorraden	1	0
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	9.291	14.703
Liquide middelen	166	175
Overlopende activa	<u>5.468</u>	<u>5.424</u>
	14.926	20.302
Totaal activa	<u>33.762</u>	<u>36.246</u>
Passiva		
Eigen Vermogen		
Algemene reserve	711	673
Bestemmingsreserve aanvaardbare kosten	8.384	8.606
Bestemmingsreserves	742	742
Resultaat	<u>2.732</u>	<u>-185</u>
	12.569	9.836
Voorzieningen	694	2.304
Langlopende Schulden	3.000	4.180
Vlottende Passiva		
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	4.011	8.964
Financieringsoverschot-tekort	<u>13.488</u>	<u>10.962</u>
	17.499	19.926
Totaal Passiva	<u>33.762</u>	<u>36.246</u>

5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2016

(alle bedragen x € 1.000)

5.1 Activa

5.1.1 Vaste activa

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

(in duizenden euro's)

	Boekwaarde per 31-12-2016	Boekwaarde per 31-12-2015
Investering met economisch nut	18.826	15.935
Totaal	18.826	15.935

De investeringen met een economisch nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

(in duizenden euro's)

	Boekwaarde per 31-12-2016	Boekwaarde per 31-12-2015
Grond/terreinen	1.882	1.719
Bedrijfsgebouwen	8.864	8.807
Inventarissen	2.266	2.381
Automatiseringsapparatuur	312	160
Vervoersmiddelen	5.353	2.348
Medische inventaris	150	520
Overige materiele vaste activa	0	0
Totaal	18.826	15.935

In het overzicht hieronder staat het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met een economisch nut:

(in duizenden euro's)

	Boekwaarde 31-12-2015	Investerings	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2016
Grond/terreinen	1.719	163	0	0	0	1.882
Bedrijfsgebouwen	8.807	274	0	217	0	8.864
Inventarissen	2.381	198	0	313	0	2.266
Automatiserings-apparatuur	160	262	0	110	0	312
Vervoersmiddelen	2.348	4.380	8	1.367	0	5.353
Medische inventaris	520	39	0	409	0	150
Overige Materiele vaste activa	0	0	0	0	0	0
Totaal	15.935	5.316	8	2.416	0	18.826

Onder bijdragen van derden zijn de bijdragen van derden opgenomen die direct gerelateerd zijn aan de investering. Onder de afwaarderingen staan de afwaarderingen vermeld wegens duurzame waardeverminderingen.

De RAV kent enkel materiële vaste activa met economisch nut. Ze hebben een economisch nut als ze verhandelbaar zijn (er een markt voor is) en/of als ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in dit overzicht:

	(in duizenden euro's)	
	Beschikbaar gesteid krediet	Werkelijk besteed in 2016
Grond/terreinen	152	162
Bedrijfsgebouwen	671	274
Inventaris	378	143
Medische inventaris	160	39
Ambulances	4.110	4.049
Bedrijfswagens	185	331
Opleidingsmateriaal	100	56
Telefonie/communicatie apparatuur	0	262
Automatisering	0	0
Totaal	5.756	5.316

Bedrijfsgebouwen

De onderschrijding in bedrijfsgebouwen wordt veroorzaakt doordat de investeringen in Almkerk zijn doorgeschoven naar 2017. De aankoop van de grond heeft pas eind 2016 plaatsgevonden. Medio 2017 wordt de ambulancepost in Almkerk opgeleverd.

Bedrijfsinventaris

De onderschrijding in bedrijfsinventaris wordt grotendeels veroorzaakt doordat de investeringen die betrekking hebben op de nieuwbouw Almkerk pas in 2017 gerealiseerd zullen gaan worden.

Medische inventaris

De onderschrijding in medische inventaris is ontstaan doordat de begrote aanschaf van infuuspompen is uitgesteld naar 2017.

Wagenpark

Het investeringskrediet van het wagenpark is overschreden doordat de huisartsenauto's later zijn aangeschaft dan verwacht. Deze waren al in 2015 begroot.

Communicatieapparatuur

Er is een overschrijding in aanschaf van communicatieapparatuur doordat in 2016 de automatiseringsapparatuur voor de ambulances is aangeschaft (o.a. beeldschermen). Tevens heeft er vervanging plaatsgevonden van C2000-apparatuur.

In bijlage 1: "Staat van activa" is een gespecificeerd overzicht van de materiële vaste activa opgenomen.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa zijn als volgt te specificeren:

	31.12.2016	31.12.2015
	€ 1000	€ 1000
Deelneming Hart voor Brabant Doktersdiensten BV	9	9
Totaal financiële vaste activa	9	9

Deelneming in: Hart voor Brabant Doktersdiensten BV te Den Bosch
Aandelen RAV: 49%
Doel: Het vervoeren van huisartsen ten behoeve van de huisartsen-
dienstenstructuur, waaronder begrepen het verlenen van assistentie
aan huisartsen

5.1.2 Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De vorderingen worden als volgt gespecificeerd:

	Boekwaarde 31-12-2016	Voorziening oninbaar- heid	Balans- waarde 31-12-2016	Balans- waarde 31-12-2015
Debiteuren overig	5.383	-262	5.121	11.000
Debiteuren openbaar lichaam	28	0	28	203
RC verhoudingen met niet financiële instellingen	0	0	0	106
Overige vorderingen	81	0	81	72
Uitzettingen in Rijks schatkist met rentetypische looptijd < 1 jaar	4.062	0	4.062	3.322
Totaal	9.553	-262	9.291	14.703

De afname van de debiteuren wordt veroorzaakt doordat in 2015 de maand augustus en de maand november in december 2015 waren gefactureerd. In 2016 zijn de ambulanceritten tijdig gefactureerd.

Uitzettingen in 's Rijks schatkist met rentetypische looptijd <1 jaar

	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	€ 138.463	€ 59.371	€ 127.646	€ 193.547
Drempelbedrag	€ 387.473	€ 387.473	€ 387.473	€ 387.473
Ruimte onder het drempelbedrag	€ 249.010	€ 328.101	€ 259.826	€ 193.925
Overschrijding van het drempelbedrag	€ -	€ -	€ -	€ -

Liquide middelen

De liquide middelen zijn als volgt gespecificeerd:

	Boekwaarde 31-12-2016	Boekwaarde 31-12-2015
Kassaldi	4	3
Banksaldi	162	172
Totaal	166	175

Overlopende activa

De overlopende activa kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Boekwaarde 31-12-2016	Boekwaarde 31-12-2015
Voorschotten	53	61
Nog te factureren omzet	5.180	5.018
Vooruitbetaalde bedragen	235	345
Totaal	5.468	5.424

5.2 Passiva

5.2.1 Vaste passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen is als volgt gespecificeerd:

	A* 1000 €	B* 1000 €	C* D* € €	E* 1000 €
Algemene reserves				
Algemene bedrijfsreserve	673	38 (I)		711
Bestemmingsreserves				
Res. aanvaardbare kosten MKA BN	586	-62 (I)		524
Res. aanvaardbare kosten MKA MWB	705	-49 (I)		656
Res. aanvaardbare kosten RAV BN	4.044	-116 (I)		3.928
Res. aanvaardbare kosten RAV MWB	3.272	4 (I)		3.276
Res. reorganisatie	742			742
Resultaat 2016				2.732
Totaal eigen vermogen	<u>10.022</u>	<u>-185</u>		<u>12.569</u>

- A) Het saldo aan het begin van het begrotingsjaar 2016
- B) De toevoeging of onttrekking uit hoofde van het voorgaande boekjaar
- C) De toevoeging of onttrekking bij het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening
- D) De vermindering in verband met afschrijvingen op activa waarvoor een specifieke bestemmingsreserve is gevormd
- E) Het saldo aan het einde van het begrotingsjaar 2016
- (I) Incidenteel
- (S) Structureel

Een gespecificeerd overzicht van de reserves is opgenomen in bijlage 2: "Staat van reserves en voorzieningen".

Bestemmingsreserves

Reserve aanvaardbare kosten (RAK)

De RAK wordt gevormd uit het verschil tussen het wettelijk budget aanvaardbare kosten en de werkelijke kosten van de MKA en de RAV. De RAK wordt gebruikt als schommelfonds om effecten door de jaren heen op te vangen.

Reserve reorganisatie

Deze reserve is gevormd om de kosten te dekken die voortvloeien uit de landelijke en/of regionale ontwikkelingen die directe gevolgen hebben voor de RAV-organisatie c.q. bedrijfsvoering. De belangrijkste ontwikkeling waar nu al rekening mee moet worden gehouden is de landelijke opschaling van de gemeenschappelijke meldkamers van 25 naar 10.

Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen in 2016 staat in het overzicht hieronder:

	Boekwaarde 31-12-2015	Toevoeging	Vrijval	Aan- wending	Boekwaarde 31-12-2016
Voorziening groot onderhoud	724	0	724	0	0
Voorziening BTW Risico	88	0	88	0	0
Voorziening verlofsaldi	559	135	0	0	694
Voorziening afkoop	933	0		933	0
Totaal	2.304	135	812	933	694

(in duizenden euro's)

In de kolom Vrijval staan de bedragen die vrijvallen ten gunste van de rekening van baten en lasten. Alle toevoegingen en aanwendingen van de voorzieningen lopen via de exploitatie.

Onderhoudsvoorziening

De onderhoudsvoorziening moet vrijvallen omdat het onderhoudsplan al 2 jaar niet exact gevolgd werd. Een gedeelte van het geplande onderhoud werd om moverende redenen telkens naar het volgende jaar doorgeschoven, waardoor de basis om deze voorziening te hebben, conform de regelgeving, ontbreekt.

Voorziening afkoop ORT/OVW

Conform de nieuw afgesloten cao heeft het ambulancepersoneel recht op loondoorbetaling tijdens het jaarlijks opgenomen verlof per 1-1-2015. De nabetaling 2012 tm 2015 heeft geheel in 2016 plaatsgevonden waardoor de voorziening afkoop geheel is aangewend.

Voorziening verlofsaldi

Met ingang van 2013 worden er PLB- (Persoonlijk Levensfase Budget) uren beschikbaar gesteld die de werknemer in 5 jaar kan opnemen. Uit gegevens blijkt dat 10.000 uur PLB die blijven staan gelijkblijvend is. Het meerdere is in de voorziening verlofsaldi opgenomen. Deze 10.000 uur is gebaseerd op aantal uren van een halve werkweek vermenigvuldigd met het aantal fte.

Voorziening btw-risico

Bij diensten die btw-plichtig zijn is er een risico op een naheffing door de Belastingdienst. De Belastingdienst gaf aan dat er voor onze RAV hier geen openstaande dossiers zijn. Daarom achten wij het risico op naheffing beperkt en wordt dit een gewoon bedrijfsvoeringsrisico, wat leidt tot een vrijval van de voorziening van € 88.000.

5.2.2 Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva is opgenomen:

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Het verloop van de vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer betreft een schuld aan binnenlandse banken en is als volgt:

	Opgenomen leningen	Totaal
	€	€
Boekwaarde 31-12-2015	4.180.000	4.180.000
Opgenomen leningen 2016	-	-
Aflossingen 2016	<u>1.880.000</u>	<u>1.880.000</u>
Boekwaarde 31-12-2016	<u>3.000.000</u>	<u>3.000.000</u>

Bijlage 3 "Staat van vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer" geeft een gespecificeerd overzicht per lening.

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Het verloop van de kortlopende schulden is als volgt:

	Boekwaarde 31-12-2016	Boekwaarde 31-12-2015
Crediteuren	470	636
loonheffing en sociale premies	2.147	2.402
kasgeldlening	0	5.000
RC verhoudingen met niet financiële instellingen	90	0
Overige schulden	1.303	926
Totaal	4.011	8.964

Vanwege een hoog financieringsoverschot met de zorgverzekeraars is er eind 2016 geen kasgeldlening noodzakelijk geweest.

Financieringstekort/-overschot

Het financieringstekort/-overschot betreft het verschil tussen het wettelijk budget aanvaardbare kosten en de ontvangen voorschotten en in rekening gebrachte vergoedingen voor ambulancediensten en -verrichtingen ter dekking van het budget.

Nog in tarieven te verrekenen:

MKA/RAV Brabant Noord	2016	2012 tm 2015	Totaal
	€	€	€
Saldo per begin boekjaar RAV	2.199.027		2.199.027
Saldo per begin boekjaar MKA	82.478		82.478
Financieringsverschil boekjaar RAV	2.599.294		2.599.294
Terugbetaling zorgverzekeraars incl MKA	-597.082	-1.616.550	-2.213.632
Saldo per 31-12-2016	4.283.717	-1.616.550	2.667.167

MKA/RAV Midden West Brabant	2016	2012 tm 2015	Totaal
		€	€
Saldo per begin boekjaar RAV	8.536.165		8.536.165
Saldo per begin boekjaar MKA	143.881		143.881
Financieringsverschil boekjaar RAV	8.710.485		8.710.485
Terugbetaling zorgverzekeraars incl MKA	-3.169.763	-3.399.765	-6.569.528
Saldo per 31-12-2016	14.220.768	-3.399.765	10.821.003

In totaliteit bedraagt het financieringsoverschot voor de gehele RAV € 13.488.170,=.

6 NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN

Door de RAV zijn langlopende verplichtingen aangegaan voor een jaarbedrag van € 668.832 en een totaalbedrag van € 11.104.870.

Niet uit de balans bijkende verplichtingen

Huurcontract bij de post:	looptijd huurcontract	jaarbedrag huur	verplichting
Mill/St.Hubert	30-6-2017	10.083	4.972
Grave/Velp	30-9-2019	22.296	61.207
Veghel	22-11-2017	31.774	28.292
Haps	1-3-2037	51.271	1.034.410
Schijndel	31-12-2017	6.384	6.367
Waalwijk	15-10-2031	94.366	1.396.100
Moerdijk/Zevenbergen	18-3-2022	28.620	149.138
Hoeksteen	31-8-2021	44.818	209.110
Tilburg-Noord	24-12-2032	2.062	32.969
Tilburg-Zuid	24-12-2032	1.503	24.032
Bergen op Zoom	30-6-2027	90.589	951.060
Nieuwendijk	1-9-2017	0	0
O'hout	1-4-2017	1.800	444
O'hout scholing	31-3-2018	26.628	33.121
R'daal	31-12-2021	13.895	69.475
Oisterwijk	14-4-2018	13.800	17.694
Rijsbergen	1-4-2017	15.368	3.789
Hoogerheide	31-12-2023	5.000	35.000
Etten-Leur	31-12-2017	5.452	5.437
Den Bosch	31-12-2055	178.923	6.981.919
Inkoopcontract	looptijd	jaarbedrag	verplichting
inkoopbureau WB	30-6-2019	24.200	60.334
totaal		668.832	11.104.870

7 WET NORMERING BEZOLDIGING TOPFUNCTIONARISSEN

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semi-publieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op GR RAV Brabant MWN van toepassing zijnde regelgeving: bezoldigingsmaxima topfunctionarissen zorg en jeugdhulp.

Het bezoldigingsmaximum in 2016 voor GR RAV Brabant MWN is € 165.000,=. Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens voor de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte.

Naast de hieronder vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2016 een bezoldiging boven het toepasselijke WNT-maximum hebben ontvangen, of waarvoor in eerdere jaren een vermelding op grond van de WNT heeft plaatsgevonden of had moeten plaatsvinden. Er zijn in 2016 geen ontsluitkeringen aan overige functionarissen betaald die op grond van de WNT dienen te worden gerapporteerd.

Informatie Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens (WNT) 2016													
Naam / functie	Top-functio-naris	Dienst-betrek-king	Beloning		Beloningen	Beloningen	Bevastbare	Bevastbare	Totale	Totale	duur van het dienst-verband in het jaar	omvang van het dienstver-band in het jaar	(herreken de) WNT norm
			€	€	€	€	€	€					
			2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	in dagen	fte	€
Directie													
Directeur RAV													
G.T.B. Jacobs	ja	ja	126.688	128.422	14.499	15.776	-	-	141.187	144.198	365	1	165.000
Dagelijks Bestuur													
Mevrouw M. Hendricks, voorzitter	ja	nee	-	-	-	-	-	-	-	-	nvt	nvt	24.750
Mevrouw L. Poppe-de Looff	ja	nee	-	-	-	-	-	-	-	-	nvt	nvt	16.500
De heer R. Peters	ja	nee	-	-	-	-	-	-	-	-	nvt	nvt	16.500
De heer W. Hillenaar	ja	nee	-	-	-	-	-	-	-	-	nvt	nvt	16.500
De heer A. Theunis	ja	nee	-	-	-	-	-	-	-	-	nvt	nvt	16.500
Mevrouw M. Haagh	ja	nee	-	-	-	-	-	-	-	-	nvt	nvt	16.500
Algemeen bestuur													
De heer A.M.T. Naterop	ja	nee	-	-	-	-	-	-	-	-	nvt	nvt	16.500
Mevrouw C. Janssen - Jansten	ja	nee	-	-	-	-	-	-	-	-	nvt	nvt	16.500
De heer J.C.M. Vermeer	ja	nee	-	-	-	-	-	-	-	-	nvt	nvt	16.500
Mevrouw Y. Kammeijer-Luycks	ja	nee	-	-	-	-	-	-	-	-	nvt	nvt	16.500
De heer J. Glastra van Loon	ja	nee	-	-	-	-	-	-	-	-	nvt	nvt	16.500
De heer P.M.J.H. Bos	ja	nee	-	-	-	-	-	-	-	-	nvt	nvt	16.500
Mevrouw W. Hendricks - van Haren	ja	nee	-	-	-	-	-	-	-	-	nvt	nvt	16.500
Mevrouw J.C. Lestrade-Brouwer	ja	nee	-	-	-	-	-	-	-	-	nvt	nvt	16.500
Mevrouw M. Haagh - Reijne	ja	nee	-	-	-	-	-	-	-	-	nvt	nvt	16.500
De heer W.A.G. Hillenaar	ja	nee	-	-	-	-	-	-	-	-	nvt	nvt	16.500
De heer P.C.A.R. Panis	ja	nee	-	-	-	-	-	-	-	-	nvt	nvt	16.500
De heer J. van Oosterhout	ja	nee	-	-	-	-	-	-	-	-	nvt	nvt	16.500
De heer A.P.M.A. Schouw	ja	nee	-	-	-	-	-	-	-	-	nvt	nvt	16.500
De heer A. de Jongh	ja	nee	-	-	-	-	-	-	-	-	nvt	nvt	16.500
De heer J. Boelhouwer	ja	nee	-	-	-	-	-	-	-	-	nvt	nvt	16.500
Mevrouw M. Rijdsdorp	ja	nee	-	-	-	-	-	-	-	-	nvt	nvt	16.500
Mevrouw A. Hensich	ja	nee	-	-	-	-	-	-	-	-	nvt	nvt	16.500
De heer J.E.P.M. van den Brandt	ja	nee	-	-	-	-	-	-	-	-	nvt	nvt	16.500
De heer J.C.M. Paantjens	ja	nee	-	-	-	-	-	-	-	-	nvt	nvt	16.500
Mevrouw M. Mulder	ja	nee	-	-	-	-	-	-	-	-	nvt	nvt	16.500
De heer B.J.A. Roks	ja	nee	-	-	-	-	-	-	-	-	nvt	nvt	16.500
De heer P.H. Jonkerpouw	ja	nee	-	-	-	-	-	-	-	-	nvt	nvt	16.500
De heer W.C. Luijendijk	ja	nee	-	-	-	-	-	-	-	-	nvt	nvt	16.500
De heer E. van Daal	ja	nee	-	-	-	-	-	-	-	-	nvt	nvt	16.500
De heer E. Schoneveld	ja	nee	-	-	-	-	-	-	-	-	nvt	nvt	16.500
De heer P. Smit	ja	nee	-	-	-	-	-	-	-	-	nvt	nvt	16.500
Mevrouw M. Witte	ja	nee	-	-	-	-	-	-	-	-	nvt	nvt	16.500
De heer W.P.H.J. Peters	ja	nee	-	-	-	-	-	-	-	-	nvt	nvt	16.500
De heer J.M.L. Nlederer	ja	nee	-	-	-	-	-	-	-	-	nvt	nvt	16.500
De heer M.J. de Bruijn	ja	nee	-	-	-	-	-	-	-	-	nvt	nvt	16.500
De heer E. Widox	ja	nee	-	-	-	-	-	-	-	-	nvt	nvt	16.500
De heer P. Kagle	ja	nee	-	-	-	-	-	-	-	-	nvt	nvt	16.500
Mevrouw R.M. Aben-Bellemakers	ja	nee	-	-	-	-	-	-	-	-	nvt	nvt	16.500
De heer A. van den Dungen	ja	nee	-	-	-	-	-	-	-	-	nvt	nvt	16.500
Mevrouw J.C.M. Hendriks-Van Kemena	ja	nee	-	-	-	-	-	-	-	-	nvt	nvt	16.500
De heer C.J.M. van Geel	ja	nee	-	-	-	-	-	-	-	-	nvt	nvt	16.500
De heer J.M.A. Kokke	ja	nee	-	-	-	-	-	-	-	-	nvt	nvt	16.500
De heer J.M.A. Vonk	ja	nee	-	-	-	-	-	-	-	-	nvt	nvt	16.500
De heer H.A.A.J. van Ritsum	ja	nee	-	-	-	-	-	-	-	-	nvt	nvt	16.500
Mevrouw S.I.S. Heijboer-Klapwijk	ja	nee	-	-	-	-	-	-	-	-	nvt	nvt	16.500
De heer H. Brekelmans	ja	nee	-	-	-	-	-	-	-	-	nvt	nvt	16.500
De heer Y. de Boer	ja	nee	-	-	-	-	-	-	-	-	nvt	nvt	16.500
De heer J.M.A. van Agtmaal	ja	nee	-	-	-	-	-	-	-	-	nvt	nvt	16.500
De heer R. Bergsma	ja	nee	-	-	-	-	-	-	-	-	nvt	nvt	16.500
De heer J.M. Aarts	ja	nee	-	-	-	-	-	-	-	-	nvt	nvt	16.500

8 OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2016

	<u>Realisatie 2016</u>	<u>Begroting 2016</u>	<u>Realisatie 2015</u>
	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000
Bedrijfsopbrengsten			
Opbrengsten uit Tarieven	47.181	47.443	46.113
Overige Opbrengsten	4.241	3.482	4.110
Vrijval Voorzieningen	812		129
Totale Baten	52.233	50.925	50.352
Bedrijfslasten			
Salarissen en Sociale Lasten	31.785	33.517	30.537
FLO-kosten/regeling bezwarende beroepen	3.325	3.089	3.312
Personeel Derden	815	908	1.525
Overige Personeelskosten	2.014	1.995	2.366
Kapitaallasten	2.418	2.588	2.466
Huisvestingskosten	1.409	1.466	1.508
Toevoeging Voorzieningen	134	202	1.170
Overige Bedrijfskosten	5.689	5.266	5.561
Kosten Hét Service Centrum	1.719	1.640	1.857
Som der bedrijfslasten	49.308	50.671	50.302
	2.925	254	50
Financiële baten en lasten	-193	-392	-235
GEREALISEERD TOTAAL SALDO VAN BATEN EN LASTEN	2.732	-138	-185
Mutatie algemene reserve	0	0	0
Mutatie bestemmingsreserve	0	0	0
Mutatie reserve aanvaardbare kosten	0	0	0
GEREALISEERD RESULTAAT	2.732	-138	-185

Voorgesteld wordt om het resultaat na bestemming van 2.732.000 te bestemmen zoals aangegeven bij de resultaatbestemming.

9 TOELICHTING OP OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 2016

Belangrijke verschillen, tussen de realisatie en de begroting na wijziging, krijgen een toelichting.

(I = incidenteel, S = structureel)
Financiële gang van zaken in 2016

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Vershil
Gefactureerde opbrengsten	58.490	47.443	11.047
Mutatie financierings- overschot/tekort	-11.309		-11.309
Opbrengsten uit Tarieven	47.181	47.443	-262
Overige Opbrengsten	4.241	3.482	759
Vrijval Voorzieningen	812	0	812
Totaal	52.234	50.925	1.309

Wettelijk aanvaardbaar budget 2016

De onderschrijding van - € 262.000 ten opzichte van de begroting wordt voornamelijk veroorzaakt doordat er minder budget voor spreiding en beschikbaarheid is bij de RAV Midden- en West-Brabant ad - € 340.000 (I), omdat nog niet alle paraatheidsuitbreidingen volledig in 2016 zijn gerealiseerd. Verder is de vergoeding voor rentekosten vanwege lagere rentekosten - € 200.000 lager dan begroot (S). Daarnaast is er minder korting op het budget vanwege betere prestaties dan begroot ad € 250.000 (I) en is de werkelijke loonindex hoger dan begroot en de prijsindex lager dan begroot, hierdoor neemt het budget met € 32.000 (S) toe.

Overige opbrengsten

De opbrengsten zijn € 759.000 hoger dan begroot, dit wordt veroorzaakt doordat de doorberekening van de GHOR-toelagen ad € 125.000 (S) hoger waren dan begroot, er meer detacheringsofbrengsten zijn ontvangen ad € 145.000 (I). Verder zijn er voor € 47.000 (I) aan nagekomen baten, met name een landelijke terugbetaling van de initiële opleidingen 2015 vanuit de Academie voor Ambulancezorg en een terugbetaling van € 12.000 (I) van het UWV. Daarnaast is de vergoeding van het ministerie van VWS voor de kosten van regeling bezwarende beroepen € 140.000 (S) hoger dan begroot, zijn er € 41.000 (I) aan subsidiebedragen ontvangen en is door verkoop van activa een boekwinst ontstaan van € 225.000 (I).

Vrijval voorzieningen

Dit betreft de vrijval van de voorziening van het BTW-risico en de onderhoudsvoorziening. (I)

De specificatie van de post baten is als volgt:

	Realisatie begrotings- jaar	Begroting begrotings- jaar	Incidenteel gerealiseerd in boekjaar
Opbrengsten uit Tarieven	47.181	47.443	-290
Overige Opbrengsten	4.241	3.482	470
Vrijval Voorzieningen	812	0	812
Totaal	52.233	50.925	993

De specificatie van de post lasten is als volgt:

	Realisatie	Begroting	Verschil
	2016	2016	
Salarissen en Sociale Lasten	31.785	33.517	-1.732
FLO kosten	3.325	3.089	236
Personeel Derden	815	908	-93
Overige Personeelskosten	2.014	1.995	19
Kapitaallasten	2.418	2.588	-170
Huisvestingskosten	1.409	1.466	-57
Toevoeging Voorzieningen	134	202	-68
Overige Bedrijfskosten	5.689	5.266	423
Kosten Hét Service Centrum	1.719	1.640	79
Totaal	49.308	50.671	-1.363

Salarissen

De onderschrijding van € 1.732.000 ten opzichte van de begroting wordt veroorzaakt door:

- een onderbezetting van de begrote formatie ad - € 445.000 (I) bij de RAV Midden- en West-Brabant en de RAV Brabant-Noord. (I). Dit wordt onder andere veroorzaakt doordat de begrote paraatheiduitbreidingen niet volledig gerealiseerd konden worden bij de RAV Midden- en West-Brabant. Gedeeltelijk wordt de onderbezette vaste formatie ingevuld met uitzendkrachten;
- een lagere loonindex van ca. 3,55% dan begroot ad -€ 1.045.000 (S);
- lagere kosten door UWV-uitkeringen ad -€ 170.000 (I);
- Er is 4,94 fte minder bij de meldkamer Midden- en West-Brabant aan vaste formatie ingezet dan begroot: - € 270.000 (I); De personele formatie staat flink onder druk, ondanks een laag ziekteverzuim van 1,18%, het verloop neemt toe onder het huidige personeel vanwege de toekomstige verhuizing naar Bergen op Zoom en het is daardoor ook moeilijk om personeel te werven dat momenteel wil werken in Tilburg. Zelfs de inzet van uitzendkrachten verloopt moeizaam. De paraatheid kan hierdoor met moeite geleverd worden. Verder zijn er ook geen medewerkers beschikbaar om te fungeren als calamiteitencoördinator en voor de extra taken met betrekking tot de samenvoeging met de meldkamer in Zeeland, waarvoor formatie was begroot;
- hogere kosten GHOR-toelagen ad +€ 100.000 (S);
- hogere kosten doorbetaling ort/ovw bij verlof ad € +115.000 (I).

Personeel derden

De onderschrijding van €93.000 (I) ten opzichte van de begroting wordt o.a. veroorzaakt door een vrijval van kosten medisch leider uit 2014-2015. Verder blijft het streven om de post personeel derden zo laag mogelijk te houden.

Kapitaallasten

De onderschrijding van € 170.000 wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de aanschaf van de ambulances later in 2016 hebben plaats gevonden dan waarbij de begroting rekening was gehouden, omdat er een vertraging was bij de Europese aanbesteding ad € 140.000 (I). Verder zijn er lagere afschrijvingskosten medische inventaris omdat de aanschaf infuuspompen zijn uitgesteld ad € 10.000 (I).

Overige bedrijfskosten

De overschrijding van € 423.000 veroorzaakt door hogere kosten voor het afboeken van oninbare debiteuren ad € 100.000 (I), hogere advieskosten ad € 146.000 (S), vanwege een onderzoek naar de stijging van de Eerste Hulp Geen Vervoer (EHGV) ritten en onderzoekskosten naar de juiste rechtspositie voor de RAV. Verder zijn er meer automatiseringskosten ad € 150.000 (S), vanwege vernieuwing van intranet en hogere kosten van de applicatie AmbufLOW en zijn de kosten van het digitaal ritformulier gestegen ad € 23.000 (S).

Doorbelasting HSC/GGD

De overschrijding van € 79.000 (I) wordt grotendeels veroorzaakt door het extern vervangen van ontstane vacatures, en extra capaciteit in te huren om een kwaliteitsslag te kunnen maken.

Financiële baten en lasten

De onderschrijding wordt veroorzaakt doordat vanwege het grote financieringsoverschot van de zorgverzekeraars geen lening noodzakelijk is geweest. (I)

	Realisatie begrotings- jaar	Begroting begrotings- jaar	Incidenteel gerealiseerd in boekjaar
Salarissen en Sociale Lasten	31.476	33.517	-885
FLO kosten	3.264	3.089	0
Personeel Derden	815	908	-93
Overige Personeelskosten	2.014	1.995	0
Kapitaallasten	2.418	2.980	-150
Huisvestingskosten	1.409	1.466	0
Toevoeging Voorzieningen	134	202	0
Overige Bedrijfskosten	5.679	5.266	396
Kosten Hét Service Centrum	1.715	1.640	75
Totaal	48.924	51.063	-657

Resultaat

Het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening is € 2.731.667 positief ten opzichte van een begroot resultaat van € 138.000 negatief. In onderstaande tabel is het verschil tussen realisatie en begroting weergegeven.

(in duizenden euro's)	Vershil
RAV Brabant Midden-West-Noord	realisatie- begroting
<u>Opbrengsten</u>	
Opbrengsten uit tarieven	-263
Correctie wettelijk budget voorgaande jaren	-
Overige opbrengsten	756
Vrijval voorzieningen	812
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>1.305</u>
<u>Kosten</u>	
Salarissen en sociale lasten	-1.686
FLO-kosten/regeling bezwarende beroepen	237
Personeel derden	-94
Overige personeelskosten	-28
Kapitaallasten	-563
Huisvestingskosten	-58
Doorbelasting Het Service Centrum/GGD	78
Toevoeging voorzieningen	-66
Overige bedrijfskosten	424
Financiële baten en lasten	<u>193</u>
Som der bedrijfslasten	-1.563
Totaal saldo van baten en lasten uit gewone bedrijfsvoering	<u>2.868</u>

10 OVERIGE GEGEVENS

10.1 Resultaatbestemming

Het exploitatieresultaat van de GR RAV Brabant Midden-West-Noord bedraagt € 2.731.667= positief. Ten aanzien van de resultaten op afdelingsniveau worden de volgende voorstellen gedaan.

<u>Meldkamer Brabant-Noord</u>		
Onttrekking aan de RAK	€	102.575,=
<u>Meldkamer Midden- en West-Brabant</u>		
Dotatie aan de RAK	€	192.805,=
<u>RAV Brabant-Noord</u>		
Dotatie aan de RAK	€	745.180,=
Dotatie aan reserve onderhoud RAV locaties	€	343.752,=
<u>RAV Midden- en West-Brabant</u>		
Dotatie aan de RAK	€	1.117.291,=
Dotatie aan reserve onderhoud RAV locaties	€	380.399,=
<u>Overige activiteiten</u>		
Dotatie aan de algemene bedrijfsreserve	€	54.815,=
Dotatie		
Totaal	€	2.731.667,=

10.2 Bestuursverklaring

Het Dagelijks Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord verklaart hierbij dat het jaarverslag 2016 naar waarheid en in overeenstemming met de richtlijnen is opgesteld.

Alle verplichtingen zijn in het jaarverslag verwerkt en/of toegelicht. Voor zover van toepassing zijn voor alle belangrijke risico's, voortvloeiende uit de in de periode vóór 31 december 2016 aangegeven transacties respectievelijk op die datum bestaande situaties, toereikende voorzieningen gevormd. Na balansdatum hebben zich geen gebeurtenissen voorgedaan die aanpassing van het jaarverslag zouden vereisen, of die vermeld zouden moeten worden bij de overige gegevens.

Den Bosch, 5 april 2017

Mevrouw M. Hendrickx, voorzitter

Mevrouw L.C. Poppe - De Looff, vice voorzitter

De heer A.A.B. Theunis, portefeuille financiën

Mevrouw M. Haagh

De heer W. Hillenaar

De heer R. Peters

Vaststellen ontwerp financieel jaarverslag 2016 RAV Brabant MWN

In overeenstemming met de Regeling is het ontwerp financieel jaarverslag door het Dagelijks Bestuur in haar vergadering van 6 april 2016 vastgesteld.

Vaststellen financieel jaarverslag 2016 RAV Brabant MWN

Het jaarverslag 2016 is conform artikel 23 lid 2 van de Gemeenschappelijke Regeling Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord vastgesteld door het Algemeen Bestuur in haar vergadering van 29 juni 2016.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het algemeen bestuur van RAV Brabant Midden-West-Noord

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarstukken 2016 van RAV Brabant Midden-West-Noord te 's-Hertogenbosch gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2016 als van de activa en passiva van de RAV Brabant Midden-West-Noord op 31 december 2016 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
- Zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2016, niet in overeenstemming met de relevante regelgeving tot stand gekomen zoals vermeld in de paragraaf 'Onderbouwing van het afkeurend oordeel inzake rechtmatigheid'.

De jaarrekening bestaat uit:

- De balans per 31 december 2016.
- Het overzicht van baten en lasten over 2016.
- De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons afkeurend oordeel inzake rechtmatigheid

In de jaarrekening zijn de lasten van diverse inkopen opgenomen. Onze controle heeft uitgewezen dat deze lasten niet in alle gevallen rechtmatig tot stand zijn gekomen, als gevolg van het niet voldoen aan de Europese aanbestedingsrichtlijnen. Deze onrechtmatigheid bedraagt € 1.282.000. Daarnaast is er voor een bedrag van € 418.000 aan investeringen verricht waarvoor door het algemeen bestuur geen krediet beschikbaar is gesteld.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 490.000, waarbij de bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten bedraagt inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling controleprotocol WNT 2016.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 24.500 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- Het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is zoals bedoeld in artikel 213 lid 3 sub d Gemeentewet en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van het BBV is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de voor de gemeenschappelijke regeling van toepassing zijnde vereisten in de Gemeentewet en aan de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, zoals opgenomen in het normenkader.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitvoeren van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 2 juli 2015 en de Regeling Controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2016, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 11 april 2017

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: drs. J.J. Zuidema RA

BIJLAGEN

Bijlage 1	Staat van vaste activa	40
Bijlage 2	Staat van reserves en voorzieningen	42
Bijlage 3	Staat van langlopende leningen	43
Bijlage 4	Bestuurssamenstelling	44
Bijlage 5	Outputrapportage	46
Bijlage 6	Specificatie financieringsverschil	50
Bijlage 7	Kostenverdeelstaat van Het Service Centrum	51
Bijlage 8	Overzicht van baten en lasten over 2016 per afdeling	52
Bijlage 9	Overzicht van baten en lasten over 2016 MKA Brabant-Noord	53
Bijlage 10	Overzicht van baten en lasten over 2016 MKA Midden- en West-Brabant	56
Bijlage 11	Overzicht van baten en lasten over 2016 RAV Brabant-Noord	59
Bijlage 12	Overzicht van baten en lasten over 2016 RAV Midden- en West-Brabant	63
Bijlage 13	Overzicht van baten en lasten over 2016 Overige activiteiten	67

Bijlage 1 Staat van vaste activa

Omschrijving van de Kapitaalsuitgaven	Aanschaf waarde begin 2016	Investerings 2016	Desinvesterings 2016	Aanschaf waarde einde 2016	Cumulatieve afschrijvingen begin 2016	Afschrijvings kosten 2016	Vrijval afschrijving 2016	Boekwaarde begin 2016	Boekwaarde einde 2016
RAV Brabant Noord									
2100 Gronden en terreinen	1.045.054	0	0	1.045.054	0	0	0	1.045.054	1.045.054
2200 Gebouwen	3.514.703	108.999	0	3.623.702	154.194	72.285	0	3.360.509	3.397.224
2225 Bijkomende bouwkosten	176.760	0	0	176.760	3.981	4.419	0	172.778	168.360
2250 Verbouwingen	43.160	6.617	0	49.778	5.558	2.268	0	37.602	41.951
2300 Bedrijfsinstallaties/ Installaties gebouwen	992.023	54.529	801	1.045.750	137.951	56.157	801	854.072	852.444
2400 Bedrijfsauto	329.704	40.201	53.691	316.214	221.852	47.211	46.258	107.852	93.409
2410 Ambulances	2.604.773	1.567.360	1.108.062	3.064.071	2.127.767	385.753	1.108.062	477.006	1.658.613
2500 Inventaris	393.313	18.151	1.352	410.112	126.588	39.342	1.352	266.725	245.534
2510 Medische inventaris	1.135.077	19.035	0	1.154.112	953.267	152.641	0	181.809	48.203
2540 Telefonie/communicatie app.	21.044	0	0	21.044	827	4.209	0	20.217	16.008
2541 Opleidingsmateriaal	64.851	51.245	0	116.096	11.825	16.446	0	53.026	87.825
2550 Navigatie/Digitaal ritformulier	251.182	52.859	16.988	287.053	251.182	8.339	16.988	0	44.520
2580 C-2000 randapparatuur	76.021	34.274	1.361	108.933	76.021	2.856	1.361	0	31.418
2600 Automatisering (hardware)	147.396	1.439	0	148.836	83.581	26.705	0	63.815	38.550
Totaal RAV Brabant Noord :	10.795.060	1.954.711	1.182.256	11.567.514	4.154.594	818.631	1.174.823	6.640.466	7.769.113
MKA Brabant Noord									
2600 Automatisering (hardware)	18.350	0	0	18.350	11.010	3.670	0	7.340	3.670
Totaal MKA Brabant Noord :	18.350	0	0	18.350	11.010	3.670	0	7.340	3.670
RAV Midden/West Brabant									
2100 Gronden en terreinen	674.297	162.155	0	836.452	0	0	0	674.297	836.452
2200 Gebouwen	5.304.709	124.456	0	5.429.165	767.354	106.351	0	4.537.355	4.555.460
2225 Bijkomende bouwkosten	579.507	13.601	0	593.108	71.151	12.188	0	508.355	509.768
2250 Verbouwingen	373.430	20.777	0	394.207	183.398	19.455	0	190.031	191.353
2300 Bedrijfsinstallaties/ Installaties gebouwen	1.515.120	27.447	10.282	1.532.285	635.373	101.774	10.282	879.748	805.420
2400 Bedrijfsauto	620.494	81.392	59.219	642.667	309.507	112.200	59.219	310.987	280.178
2410 Ambulances	4.704.166	2.481.447	1.662.352	5.523.261	3.367.168	764.367	1.662.352	1.336.998	3.054.078
2500 Inventaris	654.519	17.138	20.451	651.206	456.154	59.499	20.451	198.365	156.005
2510 Medische inventaris	1.880.079	19.977	15.470	1.884.586	1.541.833	256.817	15.470	338.245	101.405
2540 Telefonie/communicatie app.	14.477	0	0	14.477	10.024	1.670	0	4.453	2.783
2541 Opleidingsmateriaal	169.129	4.515	0	173.643	64.616	34.202	0	104.513	74.825
2550 Navigatie/Digitaal ritformulier	395.669	90.942	29.366	457.245	395.669	14.281	29.366	0	76.661
2580 C-2000 randapparatuur	153.332	61.332	1.991	212.673	153.067	5.376	1.991	265	56.221
2600 Automatisering (hardware)	241.757	0	0	241.757	156.144	43.413	0	85.612	42.200
Totaal RAV Midden/West Brabant :	17.280.684	3.105.179	1.799.132	18.586.731	8.111.459	1.531.594	1.799.132	9.169.225	10.742.810

Omschrijving van de Kapitaalsuitgaven	Aanschaf waarde begin 2016	Investerings 2016	Desinvesteringen 2016	Aanschaf waarde einde 2016	Cumulatieve afschrijvingen begin 2016	Afschrijvings kosten 2016	Vrijval afschrijving 2016	Boekwaarde begin 2016	Boekwaarde einde 2016
MKA Midden/West Brabant									
2500 Inventaris	17.927	0	17.927	0	17.927	0	17.927	0	0
2600 Automatisering (hardware)	31.890	17.191	9.818	39.263	28.462	5.467	9.818	3.427	15.151
Totaal MKA Midden/West Brabant :	49.817	17.191	27.745	39.263	46.389	5.467	27.745	3.427	15.151
Bedrijfsbureau algemeen									
2400 Bedrijfsauto	157.833	0	0	157.833	76.030	31.567	0	81.803	50.236
2500 Inventaris	0	25.229	0	25.229	0	210	0	0	25.018
2600 Automatisering (hardware)	200.258	0	3.169	197.089	200.258	0	3.169	0	0
Totaal Bedrijfsbureau algemeen :	358.091	25.229	3.169	380.151	276.288	31.777	3.169	81.803	75.254
Overige activiteiten/algemeen									
2400 Bedrijfsauto	324.628	209.862	165.417	369.073	291.259	26.309	165.417	33.369	216.922
2510 Medische inventaris	10.250	0	0	10.250	10.250	0	0	0	0
2550 Navigatie/Digitaal ritformulier	29.396	0	0	29.396	29.396	0	0	0	0
2580 C-2000 randapparatuur	0	3.727	0	3.727	0	311	0	0	3.416
Overige activiteiten/algemeen :	364.274	213.589	165.417	412.446	330.905	26.619	165.417	33.369	220.339
TOTAAL	28.866.275	5.315.898	3.177.719	31.004.454	12.930.645	2.417.758	3.170.285	15.935.630	18.826.337

Bijlage 2 Staat van reserves en voorzieningen

Naam	Saldo aan het begin van het dienstjaar 01.01.2016	Resultaat-bestemming 2.015	Vermeerderingen t.l.v. exploitatie in 2016	Overige vermeerderingen in 2016	Verminderingen t.g.v. exploitatie in 2016	Overige verminderingen in 2016	Saldo aan het einde van het dienstjaar 31.12.2016
Reserves							
Algemene reserve							
Algemene bedrijfsreserve	672.821	37.921					710.742
Subtotaal algemene reserve	672.821	37.921	-	-	-	-	710.742
Reserve aanvaardbare kosten							
RAV Brabant Noord	4.044.258	-116.476					3.927.782
RAV Midden/West Brabant	3.271.958	4.164					3.276.122
MKA Brabant Noord	585.626	-61.772					523.854
MKA Midden/West Brabant	704.847	-48.715					656.132
Subtotaal reserve aanv. kosten	8.606.689	-222.799	-	-	-	-	8.383.890
Bestemmingsreserves							
Reorganisatiereserve	742.261						742.261
Subtotaal bestemmingsreserves	742.261	-	-	-	-	-	742.261
Resultaat 2016						2.731.667	2.731.667
Totaal reserves :	10.021.771	-184.878	-	-	-	2.731.667	12.568.560
Voorzieningen							
Voorziening groot onderhoud	724.152				-724.152		-
Voorziening afkoop ORT)/VW	932.781				-932.781		-
Voorziening personele knelpunten	-						-
Voorziening verlofsaldi	559.565		134.033				693.598
Voorziening BTW risico	87.599				-87.599		-
Totaal Voorzieningen :	2.304.097	-	134.033	-	-1.744.532	-	693.598
Totaal reserves + voorzieningen :	12.325.868	-184.878	134.033	-	-1.744.532	2.731.667	13.262.158

Bijlage 3 Staat van vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Omschrijving	Lening nummer	Ingangsdatum	Looptijd	Rente %	Hoofd som	Aflossingen t/m 2015	Saldo aan het begin van het dienstjaar 2016	Opgenomen of verstrekte leningen 2016	Aflossingen/vrijval 2016	Rente 2016	Saldo aan het einde van het dienstjaar 2016
Lening BNG 40.107091	40.107091	15-12-2011	5 jaar	2,2%	3.400.000	2.720.000	680.000	0	-680.000		0
Lening BNG 40.107590	40.107590	03-07-2012	10 jaar	2,25%	5.000.000	1.500.000	3.500.000		-500.000		3.000.000
Totaal						4.220.000	4.180.000	0	-1.180.000	0	3.000.000

Bijlage 4 Bestuursamenstelling

Het Dagelijks Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord bestaat uit:

Mevrouw M. Hendrickx, voorzitter	wethouder gemeente Tilburg
Mevrouw L. Poppe-De Looff, vice-voorzitter	burgemeester gemeente Zundert
De heer A. Theunis, portefeuille financiën	wethouder gemeente Roosendaal
Mevrouw M. Haagh	wethouder gemeente Breda
De heer W. Hillenaar	burgemeester gemeente Cuijk
De heer R. Peters	wethouder gemeente Oss

Het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord bestaat uit:

gemeente	lid AB
Aalburg	De heer A.M.T. Naterop
Alphen-Chaam	Mevrouw C. Janssen - Janssen
Baarle-Nassau	De heer J.C.M. Vermeer
Bergen op Zoom	Mevrouw Y. Kammeijer-Luycks
Bernheze	De heer J. Glastra van Loon
Boekel	De heer P.M.J.H. Bos
Boxmeer	Mevrouw W. Hendriks - van Haren
Boxtel	Mevrouw J.C. Lestrade-Brouwer
Breda	Mevrouw M. Haagh - Reijne
Cuijk	De heer W.A.G. Hillenaar
Dongen	De heer P.C.A.R. Panis
Drimmelen	De heer M. van Oosterhout
Etten-Leur	De heer A.P.M.A. Schouw
Geertruidenberg	De heer A. de Jongh
Gilze en Rijen	De heer J. Boelhouwer
Goirle	Mevrouw M. Immink-Hoppenbrouwers
Grave	Mevrouw A. Henisch
Haaren	De heer J.E.P.M. van den Brandt
Halderberge	De heer J.C.M. Paantjens
Heusden	Mevrouw M. Mulder
Hilvarenbeek	De heer B.J.A. Roks
Landerd	De heer P.H. Jonkergouw
Loon op Zand	De heer W.C. Luijendijk
Mill en St. Hubert	De heer E. van Daal
Moerdijk	De heer E. Schoneveld
Oisterwijk	De heer P. Smit
Oosterhout	Mevrouw M. Janse - Witte
Oss	De heer W.P.H.J. Peters
Roosendaal	De heer J.M.L. Niederer
Rucphen	De heer M.J. de Bruijn

Schijndel	De heer E. Witlox
's-Hertogenbosch	De heer P. Kagie
St. Anthonis	Mevrouw R.M. Aben-Bellemakers
St. Michielsgestel	De heer A.W.L. van den Dungen
St. Oedenrode	Mevrouw J.C.M. Hendriks-Van Kemenade
Steenbergen	De heer C.J.M. van Geel
Tilburg	De heer J.M.A. Kokke
Uden	De heer J.M.A. Vonk
Veghel	De heer H.A.A.J. van Rinsum
Vught	Mevrouw S.I.S. Heijboer-Klapwijk
Waalwijk	De heer H. Brekelmans
Werkendam	De heer P.J. van der Ven
Woensdrecht	De heer J.M.A. van Agtmaal
Woudrichem	De heer R. Bergsma
Zundert	De heer J.M. Aarts

Bijlage 5 Outputrapportage

KENGETALLEN	Regio Brabant-Noord		Regio Midden- en West-Brabant	
	realisatie 2016	begroting 2016	realisatie 2016	begroting 2016
MKA				
Productie				
Declarabele meldingen ambulancezorg	41.300	38.800	80.325	74.700
Prestaties				
meldingsverwerkingstijd A1-ritten norm: melding-opdracht uitruk binnen 2 minuten overschrijdingen meldingsverwerkingstijd A1	14%	16%	16,8%	16%
Nalevingsscore ProQA protocollen	94%	92%	91%	92%
RAV				
Productie				
Declarabele ritten	30.981	27.800	63.089	57.700
EHBO-ritten	10.319	11.000	17.236	17.000
Niet declarabele ritten incl. VWS	10.697	18.000	19.070	19.800
Totaal ritten declarabel en niet-declarabel	51.997	56.800	99.395	94.500
Ritten naar urgentie:				
A1-ritten	22.139	19.000	40.941	36.500
A2-ritten	14.273	15.400	25.323	24.000
B-ritten	15.585	22.400	33.131	34.000
Totaal ritten alle urgenties	51.997	56.800	99.395	94.500
Prestaties				
Overschrijdingspercentages A1-ritten:				
melding-aankomst patient meer dan 15 minuten	6,5%	5%	6,5%	5,5%
opdracht-uitruk meer dan 1 minuut	13,1%	8%	14%	8%
Overschrijdingspercentages A2-ritten:				
melding-aankomst patiënt meer dan 30 minuten	3,3%	5%	2,6%	5%
Zorgevaluatie: % geëvalueerde hulpverleningen	3,1%	3%	2,5%	3%
Profilering basisscholen: aantal bezochte scholen	19	19	26	26
Overige activiteiten				
Achterwacht SCEN-artsen meldingen*	0	450		
Achterwacht GGZ crisisdienst*			0	1400
Algemeen				
Auto's huisartsenpost	4	4		
Cursisten	50	150		

*) De achterwachtactiviteiten van de meldkamers zijn per 1 januari 2016 beëindigd.

Heeft ons product Ambulancehulpverlening in 2016 voldaan aan de eigenschappen die de klant (de patiënt) redelijkerwijze mag verwachten? Wat mag de klant redelijkerwijze van ons verwachten?

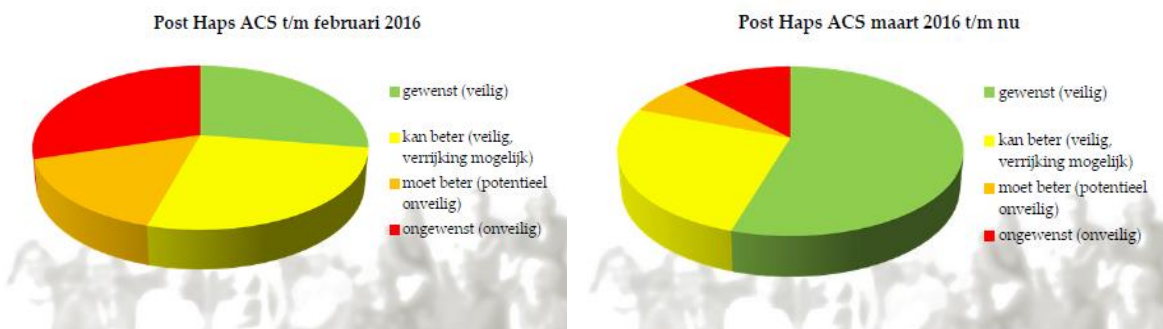
Dat hij de juiste (medische) zorg ontvangt. Dat de ambulance op tijd ter plaatse is. En dat hij correct behandeld wordt.

1. Heeft de klant de juiste medische zorg ontvangen? → Kwaliteit van zorg

De kwaliteit van zorg is een aspect dat lastig te meten is. Het uiteindelijke resultaat van de verleende ambulancezorg is natuurlijk het beste te beoordelen gedurende het vervolgtraject in het ziekenhuis. Helaas is dit om privacyredenen nog niet te realiseren. De RAV Brabant MWN ondernam de afgelopen jaren een aantal acties met het doel om de kwaliteit van zorg toch te kunnen beoordelen.

Ambulancezorg werkt volgens protocollen, zowel in de uitvraag en diagnosestelling op de meldkamer, als in de hulpverlening zelf. Het meetbaar maken van de mate waarin deze protocollen gevolgd zijn, zegt iets over de kwaliteit van zorg. Op de meldkamer worden alle 112-meldingen afgehandeld conform de uitvraagssystematiek AQUA (ProQA). Elke maand wordt gemeten hoeveel procent van de 112-meldingen is afgehandeld conform protocol. Met de zorgverzekeraars werd in 2016 een prestatieafspraken gemaakt dat de naleving minimaal 90% moest bedragen. De MKA MWB behaalde de afgesproken 91% naleving, en de MKA BN zelfs 94%. In de begroting 2016 stond voor beide regio's 92% naleving opgenomen. Dat dit is versoepeld in de prestatieafspraken heeft te maken met de overgang naar een andere systematiek en de daaruit volgende gewijzigde berekeningsmethode.

In 2015 startte de RAV het project Patiëntveiligheid van binnenuit. Een onderdeel van dit project was de invoer van zorgevaluatiebegeleiding. Dit is een systeem van intercollegiale intervisie waarbij zorgevaluatiebegeleiders (ZEB'ers) hulpverleningen rondom een bepaald thema onderzoeken op het gevolgde protocol en dit bespreken met de betreffende collega's. Deze manier van één op één contact blijkt zeer goed te werken. Data-analyse binnen dit traject staat nog in de kinderschoenen en prestatie-indicatoren moeten nog worden vastgesteld, maar een tussenrapportage toont evenwel al aan dat het percentage 'onveilig' gedrag sterk is afgenomen ten gunste van 'veilig' gedrag.

Een ander onderdeel van het project Patiëntveiligheid van binnenuit is het Veilig Incident Melden. Medewerkers worden gestimuleerd om incidenten te melden, zodat deze kunnen worden onderzocht en dit kan leiden tot (proces)verbetering.

2. Was de ambulance op tijd ter plaatse? → Responstijden

Bij spoedvervoer wordt er van ons verwacht dat wij binnen de wettelijk gestelde normen ter plaatse zijn. Voor urgentie A1 geldt een norm van 15 minuten (tussen tijd melding en tijd aankomst), voor urgentie A2 bedraagt deze norm 30 minuten. Bij urgentie B (besteld vervoer) verwacht de klant (de patiënt of het ziekenhuis) van ons dat wij ter plaatse zijn op de afgesproken tijd, of tenminste binnen een redelijke marge hiervan.

De laatste jaren ligt de focus erg nadrukkelijk op de 15 minuten responstijd urgentie A1, hoewel er geen wetenschappelijk bewijs is dat dit tot gezondheidswinst leidt. De norm is wettelijk vastgelegd in de TWaz, en is al jaren een verplicht onderdeel van de jaarlijkse prestatieafspraken met de zorgverzekeraars. De laatste jaren is bij deze laatste zelfs een financiële prikkel ingebouwd om de norm te behalen. Ook al wordt steeds breder aan nut en noodzaak van deze norm getwijfeld, toch blijft het voorlopig de belangrijkste prestatie-indicator in de ambulancesector.

Een maximaal overschrijdingpercentage van 5% op RAV- regioniveau is de norm die het uitgangspunt vormt. Dit heeft tot gevolg dat spreiding en beschikbaarheid van ambulances in belangrijke mate wordt bepaald op grond van de bevolkingsconcentraties binnen het verzorgingsgebied. Het ministerie van VWS hanteert dit uitgangspunt bij de toekenning van de vergunningen op grond van de Tijdelijke Wet Ambulancezorg en de zorgverzekeraars bij het maken van prestatie- en productieafspraken met de RAV's. De RAV heeft op dit punt weinig tot geen beleidsvrijheid. Om die reden tracht de RAV door middel van alternatieven de acute zorg in de gemeenten met hogere overschrijdingspercentages te verbeteren. Bij deze alternatieven moet o.a. worden gedacht aan het inzetten van first-responders van de brandweer, soloverpleegkundigen, AED-alert.

In de media is de laatste jaren veel aandacht voor de 15-minuten-norm, jammer genoeg zonder de nuancering van de systematiek. Gemeenten, deelgemeenten én individuele burgers krijgen daardoor een vertekend beeld van de werkelijkheid. De RAV steekt er veel energie in om uit te leggen hoe het systeem werkt en waarom de ambulance niet overal in het werkgebied binnen 15 minuten ter plaatse kan zijn (en hoeft te zijn). Directeur en managers geven desgewenst persoonlijke toelichting aan de gemeenteraden, en de inwoners van het werkgebied worden geïnformeerd via de RAV-website.

Onderstaande tabel toont de prestaties urgentie A1 per gemeente over 2016.

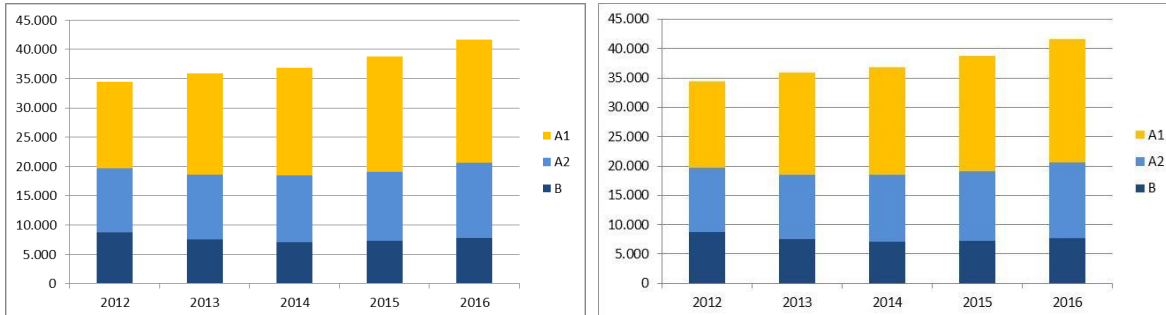
Gemeenten Regio Midden- en West-Brabant	aantal A1-ritten	aantal overschr	% overschr
Aalburg	295	110	37,3%
Alphen-Chaam	321	61	19,0%
Baarle Nassau	266	111	41,7%
Bergen op Zoom	2932	110	3,8%
Breda	6167	228	3,7%
Dongen	668	54	8,1%
Drimmelen	820	78	9,5%
Etten-Leur	1324	61	4,6%
Geertruidenberg	654	49	7,5%
Gilze-Rijen	873	104	11,9%
Goirle	631	24	3,8%
Halderberge	922	47	5,1%
Hilvarenbeek	418	35	8,4%
Loon op Zand	809	45	5,6%
Moerdijk	1259	158	12,5%
Oisterwijk	765	57	7,5%
Oosterhout	2173	125	5,8%
Roosendaal	2610	72	2,8%
Rucphen	783	53	6,8%
Steenbergen	792	85	10,7%
Tilburg	7259	155	2,1%
Waalwijk	1560	91	5,8%
Werkendam	638	115	18,0%
Woensdrecht	739	130	17,6%
Woudrichem	352	48	13,6%
Zundert	651	160	24,6%
TOTAAL	36681	2366	6,5%

Gemeenten regio Brabant-Noord	aantal A1-ritten	aantal overschr	% overschr
Bernheze	851	50	5,9%
Boekel	254	48	18,9%
Boxmeer	798	57	7,1%
Boxtel	929	86	9,3%
Cuijk	744	33	4,4%
Grave	455	51	11,2%
Haaren	240	45	18,8%
Heusden	876	94	10,7%
Landerd	481	35	7,3%
Mill	311	29	9,3%
Oss	3223	260	8,1%
Schijndel	665	42	6,3%
s-Hertogenbosch	4673	183	3,9%
St. Anthonis	293	34	11,6%
St. Michielsgestel	731	49	6,7%
St. Oedenrode	471	42	8,9%
Uden	1463	47	3,2%
Veghel	1125	39	3,5%
Vught	777	31	4,0%
TOTAAL	19360	1255	6,5%

Responstijd urgentie A1:

Als gevolg van de forse productiestijging in 2016 (MWB 6,8% en BN 6,4% stijging declarabele + EHGVRitten ten opzichte van 2015) kon de wettelijke norm (maximaal 5% overschrijding) niet binnen 15 minuten ter plaatse) niet worden behaald. Beide regio's realiseerden een overschrijdingspercentage van 6,5%. Voor MWB was dit toch nog een verbetering ten opzichte van 2015 van 0,5%. BN bleef nagenoeg gelijk ten opzichte van vorig jaar.

De productiestijging houdt al vele jaren aan, en wordt inmiddels erkend als een landelijk probleem. Naar aanleiding hiervan werd in 2016 het referentiekader spreiding en beschikbaarheid opnieuw doorgerekend, met als gevolg een verruiming van het budget voor ambulancezorg. MWB en BN kregen ook beide een budgetverhoging. Deze extra middelen kunnen pas op zijn vroegst in 2018 totaal zijn ingezet, vanwege de krapte op de arbeidsmarkt voor verpleegkundigen en de tijd die nodig is om nieuwe medewerkers op te leiden. Werving van nieuwe verpleegkundigen is op dit moment het grootste knelpunt bij uitbreiding van de paraatheid. De RAV Brabant MWN heeft zijn hoop gevestigd op de inzet van BMH'ers, zodra dat via een experimenteerartikel wettelijk mogelijk is gemaakt. In overleg met de zorgverzekeraars zijn er voor beide regio's verbeterplannen opgesteld, waarin staat hoe, waar en wanneer het extra budget zal worden ingezet.

Responstijd urgentie A2:

De overschrijdingspercentages bij urgentie A2 leverden geen problemen op, deze bleven ruim onder de prestatieafspraken van 5%. MWB behaalde 2,6% en BN 3,3%.

Urgentie B:

Er is op dit moment nog geen mogelijkheid om te meten in hoeverre het besteld vervoer op de afgesproken tijd aanwezig was. Er zijn geen afspraken met de ziekenhuizen over de toegestane marges, en de ritregistratie schiet hier nog tekort. In de nabije toekomst wordt dit een landelijke prestatie-indicator, die in het jaarlijkse sectorrapport Ambulances in Zicht zal worden opgenomen. De RAV Brabant MWN zal actie moeten ondernemen om monitoring op dit punt mogelijk te maken.

3. Is de klant correct behandeld? → Klanttevredenheid

Bij klanttevredenheid gaat het voornamelijk om bejegening en behandeling: de manier waarop de ambulancehulpverlening is uitgevoerd. Elke twee jaar wordt een klanttevredenheidsonderzoek (KTO) uitgevoerd. In de afgelopen jaren scoorde de RAV steeds erg goed in de KTO's. In 2016 werd het KTO voor het eerst uitgevoerd door het NIVEL, bij meerdere RAV's met behulp van dezelfde systematiek. Dit maakt benchmarken tussen de verschillende RAV's in de toekomst mogelijk. De resultaten worden dit jaar voor het eerst verwerkt in het rapport Ambulances in Zicht 2016, maar zijn op dit moment nog niet bekend bij onze RAV.

Het aantal ontvangen klachten zegt ook iets over de klanttevredenheid. In 2016 leidde in beide regio's slechts 0,06% van alle hulpverleningen tot een klacht. Dit percentage is al een aantal jaren vrijwel hetzelfde.

Bijlage 6 Specificatie van het financieringsverschil

Specificatie van het financieringsverschil 2016

	MKA BN 2016 €	MKA MWB 2016 €	RAV BN 2016 €	RAV MWB 2016 €
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten	1.451.244	2.358.256	15.789.648	27.581.469
Vergoeding ter dekking van het wettelijke budget:				
▪ Ontvangen ritvergoedingen ambulancehulpverlening	0	0	19.840.186	38.650.210
Totaal	0	0	19.840.186	38.650.210
Financieringsverschil (overschot/tekort)	1.451.244	2.358.256	-4.050.538	-11.068.741

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
Bedrijfslasten			
Salariskosten	5.245.988	5.726.590	6.758.683
Personeel derden	896.332	70.000	459.393
Overige personeelskosten	222.454	200.829	226.314
Kapitaallasten	628.118	660.919	653.618
Huisvestingskosten	547	-	181
Bedrijfskosten	1.637.926	1.822.489	1.729.861
Toevoeging voorziening	235.864	-	117.751
Interne dienstverlening	654.116	656.483	716.483
Som der bedrijfslasten	9.521.345	9.137.310	10.662.284
Bedrijfsresultaat	9.521.345-	9.137.310-	10.662.284-
Financiële baten en lasten	22.067	27.752	29.560
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	9.499.278-	9.109.558-	10.632.724-
Vrijval voorziening	30.637	-	47.864
Te verdelen kosten	9.468.640-	9.109.558-	10.584.860-
GGD Hart voor Brabant	4.537.772	4.361.766	5.153.866
GGD West-Brabant	2.714.353	2.621.900	3.108.570
RAV Brabant Midden-West-Noord	1.644.283	1.549.820	1.783.509
GGD Noord- en Oost-Gelderland	572.232	576.072	538.914
Resultaat	-	-	-

Bijlage 8 Overzicht van baten en lasten over 2016 per afdeling

	MKA BN Realisatie 2016	MKA MWB Realisatie 2016	RAV BN Realisatie 2016	RAV MWB Realisatie 2016	Overige act. Realisatie 2016	Totaal Realisatie 2016
	€	€	€	€	€	€
Bedrijfsopbrengsten						
Opbrengsten uit tarieven	1.451.244	2.358.256	15.789.648	27.581.469	-	47.180.617
Overige opbrengsten	30.598	47.329	1.185.433	2.798.175	179.183	4.240.718
Vrijval voorzieningen	-	451	375.726	436.023	-	812.200
Som der bedrijfsopbrengsten	1.481.842	2.406.036	17.350.807	30.815.667	179.183	52.233.535
Bedrijfslasten						
Salarissen en sociale lasten	1.266.863	1.712.881	10.491.582	18.343.398	17.765	31.832.489
FLO-kosten/regeling bezwarende beroepen	-	-	926.639	2.398.860	-	3.325.499
Personeel derden	-	200.677	137.580	476.474	-	814.731
Overige personeelskosten	67.398	138.649	600.089	1.157.866	1.846	1.965.848
Kapitaallasten	3.670	5.467	830.229	1.551.772	26.619	2.417.757
Huisvestingskosten	-	-	558.353	849.461	1.402	1.409.216
Doorbelasting Het Service Centrum	17.879	28.854	589.191	1.003.216	5.143	1.644.283
Doorbelasting GGD	3.206	4.664	26.108	40.966	-	74.944
Toevoeging voorzieningen	13.676	-	42.517	78.291	-	134.484
Overige bedrijfskosten	211.725	122.039	1.906.184	3.378.779	70.625	5.689.352
Som der bedrijfslasten	1.584.417	2.213.231	16.108.472	29.279.083	123.400	49.308.603
	-102.575	192.805	1.242.335	1.536.584	55.783	2.924.932
Financiële baten en lasten	-	-	-153.403	-38.894	-968	-193.265
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	-102.575	192.805	1.088.932	1.497.690	54.815	2.731.667
Mutatie algemene reserve	-	-	-	-	-	-
Mutatie bestemmingsreserve	-	-	-	-	-	-
Mutatie reserve aanvaardbare kosten	-	-	-	-	-	-
GEREALISEERD RESULTAAT	-102.575	192.805	1.088.932	1.497.690	54.815	2.731.667

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
	€	€	€
Bedrijfsopbrengsten			
Opbrengsten uit tarieven	1.451.244	1.480.000	1.423.856
Overige opbrengsten	30.598	25.000	46.397
Vrijval voorzieningen		-	
Som der bedrijfsopbrengsten	1.481.842	1.505.000	1.470.253
Bedrijfslasten			
Salarissen en sociale lasten	1.266.863	1.278.000	1.166.570
FLO-kosten/regeling bezwarende beroepen		-	
Personeel derden	-	1.000	
Overige personeelskosten	67.398	78.000	67.011
Kapitaallasten	3.670	4.000	3.670
Huisvestingskosten		-	
Doorbelasting Het Service Centrum	17.879	17.000	19.393
Doorbelasting GGD	3.206	3.000	2.945
Toevoeging voorzieningen	13.676	-	60.201
Overige bedrijfskosten	211.725	217.000	220.705
Som der bedrijfslasten	1.584.417	1.598.000	1.540.495
	-102.575	-93.000	-70.242
Financiële baten en lasten		-	8.470
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	-102.575	-93.000	-61.772
Mutatie algemene reserve	-	-	-
Mutatie bestemmingsreserve		-	
Mutatie reserve aanvaardbare kosten	-		-
GEREALISEERD RESULTAAT	-102.575	-93.000	-61.772

Financiële gang van zaken in 2016

Baten

(in duizenden euro's)

Specificatie baten MKA Brabant Noord	Realisatie 2016	Begroting 2016	Verschil
Opbrengsten uit tarieven	1.451	1.480	-29
Mutatie financieringoverschot/-tekort		-	-
Opbrengsten uit tarieven	1.451	1.480	-29
Correctie wettelijk budget voorgaande jaren	-	-	-
Overige opbrengsten	31	25	6
Som der bedrijfsopbrengsten	1.482	1.505	-23

Wettelijk aanvaardbaar budget 2016

De onderschrijding ten opzichte van de begroting 2016 van € 29.000 wordt voornamelijk veroorzaakt doordat er minder budget beschikbaar is (€ 33.000), omdat er minder meldingen worden vergoed dan begroot.

lasten

(in duizenden euro's)

Specificatie lasten MKA Brabant Noord	Realisatie 2016	Begroting 2016	Verschil
Salarissen en sociale lasten	1.267	1.278	-11
FLO-kosten/regeling bezwarende beroepen	-	-	-
Personeel derden	-	1	-1
Overige personeelskosten	67	78	-11
Kapitaallasten	4	4	-
Huisvestingskosten	-	-	-
Doorbelasting Het Service Centrum/GGD	21	20	1
Toevoeging voorzieningen	14	-	14
Overige bedrijfskosten	212	217	-5
Som der bedrijfslasten	1.585	1.598	-13

Salarissen

De totale loonkosten 2016 komen per saldo € 11.000 lager uit ten opzichte van de begroting 2016. Dit wordt grotendeels verklaard doordat de gerealiseerde loonindex ca 3,55% lager is uitgevallen dan de begrote index ad € 45.000 en er meer kosten zijn ontstaan door doorbetaling ort/ovw bij verlof ad € 15.000.

Resultaat

Het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening is € 102.575 negatief ten opzichte van een begroot resultaat van € 93.242 negatief. In onderstaande tabel is het verschil tussen realisatie en begroting weergegeven.

(in duizenden euro's)	Vershil
MKA Brabant Noord	realisatie-
	<u>begroting</u>
<u>Opbrengsten</u>	
Opbrengsten uit tarieven	-29
Correctie wettelijk budget voorgaande jaren	-
Overige opbrengsten	6
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>-23</u>
<u>Kosten</u>	
Salarissen en sociale lasten	-11
FLO-kosten/regeling bezwarende beroepen	-
Personeel derden	-1
Overige personeelskosten	-11
Kapitaallasten	-
Huisvestingskosten	-
Doorbelasting Het Service Centrum/GGD	1
Toevoeging voorzieningen	14
Overige bedrijfskosten	-5
Financiële baten en lasten	<u>-</u>
Som der bedrijfslasten	<u>-13</u>
Totaal saldo van baten en lasten uit gewone bedrijfsvoering	<u><u>-10</u></u>

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuimpercentage over 2016 van de Meldkamer Brabant-Noord bedroeg exclusief zwangerschapsverlof 1.84%.

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
	€	€	€
Bedrijfsopbrengsten			
Opbrengsten uit tarieven	2.358.256	2.426.000	2.252.759
Overige opbrengsten	47.329	87.000	41.950
Vrijval voorzieningen	451		
Som der bedrijfsopbrengsten	2.406.036	2.513.000	2.294.709
Bedrijfslasten			
Salarissen en sociale lasten	1.712.881	2.008.000	1.636.486
FLO-kosten/regeling bezwarende beroepen		-	
Personeel derden	200.677	200.000	349.784
Overige personeelskosten	138.649	129.000	147.303
Kapitaallasten	5.467	3.000	5.892
Huisvestingskosten		-	
Doorbelasting Het Service Centrum	28.854	27.000	31.298
Doorbelasting GGD	4.664	5.000	4.418
Toevoeging voorzieningen		-	41.809
Overige bedrijfskosten	122.039	98.000	133.740
Som der bedrijfslasten	2.213.231	2.470.000	2.350.730
	192.805	43.000	-56.021
Financiële baten en lasten		-	7.306
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	192.805	43.000	-48.715
Mutatie algemene reserve	-	-	-
Mutatie bestemmingsreserve	-	-	-
Mutatie reserve aanvaardbare kosten	-	-	-
GEREALISEERD RESULTAAT	192.805	43.000	-48.715

Financiële gang van zaken in 2016

Baten

(in duizenden euro's)

Specificatie baten MKA Midden/West Brabant	Realisatie 2016	Begroting 2016	Vershil
Opbrengsten uit tarieven	2.358	2.426	-68
Mutatie financieringoverschot/-tekort		-	-
Opbrengsten uit tarieven	2.358	2.426	-68
Correctie wettelijk budget voorgaande jaren			-
Overige opbrengsten	47	87	-40
Som der bedrijfsopbrengsten	2.405	2.513	-108

Wettelijk aanvaardbaar budget 2016

De onderschrijding ten opzichte van de begroting 2016 van € 68.000 wordt voornamelijk veroorzaakt doordat er minder budget beschikbaar is (€ 77.000), omdat er minder meldingen worden vergoed dan begroot.

Overige opbrengsten

De onderschrijding ten opzichte van de begroting van € 40.000 is voornamelijk ontstaan doordat er minder opbrengsten zijn vanuit de doorbelasting van de calamiteiten coördinator dan begroot. De calamiteiten coördinator wordt voortaan voornamelijk door de Veiligheidsregio Midden/West Brabant geleverd.

Lasten

(in duizenden euro's)

Specificatie lasten MKA Midden/West Brabant	Realisatie 2016	Begroting 2016	Vershil
Salarissen en sociale lasten	1.713	2.008	-295
FLO-kosten/regeling bezwarende beroepen		-	-
Personeel derden	201	200	1
Overige personeelskosten	139	129	10
Kapitaallasten	5	3	2
Huisvestingskosten	-	-	-
Doorbelasting Het Service Centrum/GGD	33	32	1
Toevoeging voorzieningen	-	-	-
Overige bedrijfskosten	122	98	24
Som der bedrijfslasten	2.213	2.470	-257

Salarissen

De totale loonkosten 2016 komen per saldo € 295.000 lager uit ten opzichte van de begroting 2016. Dit wordt grotendeels verklaard door:

- er is 4,94 fte minder aan vaste formatie ingezet dan begroot: - € 270.000. De personele formatie staat flink onder druk, ondanks een laag ziekteverzuim van 1,18%, het verloop neemt toe onder het huidige personeel vanwege de toekomstige verhuizing naar Bergen op Zoom en het is daardoor ook moeilijk om personeel te werven dat momenteel wil werken in Tilburg. Zelfs de inzet van uitzendkrachten verloopt moeizaam. De paraatheid kan hierdoor met moeite geleverd worden. Verder zijn er ook geen medewerkers beschikbaar om te fungeren als calamiteitencoördinator en voor de extra taken met betrekking tot de samenvoeging met de meldkamer in Zeeland, waarvoor formatie was begroot;
- de gerealiseerde loonindex is ca 3,55% lager uitgevallen dan de begrote index: - € 55.000;
- hogere kosten doorbetaling ort/ovw bij verlof ad +€ 15.000.

Resultaat

Het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening is € 192.805 positief ten opzichte van een begroot resultaat van € 42.875 positief. In onderstaande tabel is het verschil tussen realisatie en begroting weergegeven.

(in duizenden euro's)	Vershil realisatie- begroting
MKA Midden/West Brabant	
<u>Opbrengsten</u>	
Opbrengsten uit tarieven	-68
Correctie wettelijk budget voorgaande jaren	-
Overige opbrengsten	-40
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>-108</u>
<u>Kosten</u>	
Salarissen en sociale lasten	-295
FLO-kosten/regeling bezwarende beroepen	-
Personeel derden	1
Overige personeelskosten	10
Kapitaallasten	2
Huisvestingskosten	-
Doorbelasting Het Service Centrum/GGD	1
Toevoeging voorzieningen	-
Overige bedrijfskosten	24
Financiële baten en lasten	<u></u>
Som der bedrijfslasten	<u>-257</u>
Totaal saldo van baten en lasten uit gewone bedrijfsvoering	<u><u>149</u></u>

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuimpercentage over 2016 van de Meldkamer Midden- en West-Brabant bedroeg exclusief zwangerschapsverlof 1,18%.

Bijlage 11 Overzicht van baten en lasten 2016 RAV Brabant-Noord

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
	€	€	€
Bedrijfsopbrengsten			
Opbrengsten uit tarieven	15.789.648	15.685.000	15.487.436
Overige opbrengsten	1.185.433	853.000	1.113.630
Vrijval voorzieningen	375.726		48.439
Som der bedrijfsopbrengsten	17.350.807	16.538.000	16.649.505
Bedrijfslasten			
Salarissen en sociale lasten	10.491.582	11.008.000	10.232.793
FLO-kosten/regeling bezwarende beroepen	926.639	748.000	912.911
Personeel derden	137.580	242.000	270.619
Overige personeelskosten	600.089	679.000	775.426
Kapitaallasten	830.229	876.000	843.828
Huisvestingskosten	558.353	594.000	640.830
Doorbelasting Het Service Centrum	589.191	560.000	638.062
Doorbelasting GGD	26.108	27.000	25.773
Toevoeging voorzieningen	42.517	109.000	405.823
Overige bedrijfskosten	1.906.184	1.796.000	1.877.223
Som der bedrijfslasten	16.108.472	16.639.000	16.623.288
	1.242.335	-101.000	26.217
Financiële baten en lasten	-153.403	-137.000	-142.693
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	1.088.932	-238.000	-116.476
Mutatie algemene reserve	-	-	-
Mutatie bestemmingsreserve	-	-	-
Mutatie reserve aanvaardbare kosten	-	-	-
GEREALISEERD RESULTAAT	1.088.932	-238.000	-116.476

Financiële gang van zaken in 2016

Baten

(in duizenden euro's)

Specificatie baten RAV Brabant Noord	Realisatie 2016	Begroting 2016	Vershil
Opbrengsten uit tarieven	15.790	15.685	105
Mutatie financieringsoverschot/-tekort		-	-
Opbrengsten uit tarieven	15.790	15.685	105
Correctie wettelijk budget voorgaande jaren		-	-
Overige opbrengsten	1.185	853	332
Vrijval voorzieningen	376		376
Som der bedrijfsopbrengsten	17.351	16.538	813

Wettelijk aanvaardbaar budget 2016

De overschrijding van € 105.000 ten opzichte van de begroting wordt voornamelijk veroorzaakt doordat er minder korting is op het budget vanwege betere prestaties dan begroot ad € 105.000.

Overige opbrengsten

De overschrijding van € 332.000 ten opzichte van de begroting wordt met name verklaard doordat er in de begroting rekening is gehouden met een hogere vergoeding van het ministerie van VWS voor de FLO-loonkosten ad € 140.000, door verkoop gerealiseerde boekwinst ad € 75.000, doordat er hogere toelagen zijn doorberekend aan de GHOR ad € 60.000 (deze kosten zijn ook zichtbaar bij de salariskosten) en door hogere detacheringsoopbrengsten ad € 42.000.

Vrijval voorzieningen

Dit betreft de vrijval voorziening van het BTW-risico en het vrijvallen van de hele onderhoudsvoorziening.

Lasten

(in duizenden euro's)

Specificatie lasten RAV Brabant Noord	Realisatie 2016	Begroting 2016	Vershil
Salarissen en sociale lasten	10.492	11.008	-516
FLO-kosten/regeling bezwarende beroepen	927	748	179
Personeel derden	138	242	-104
Overige personeelskosten	600	679	-79
Kapitaallasten	830	1.013	-183
Huisvestingskosten	558	594	-36
Doorbelasting Het Service Centrum/GGD	615	587	28
Toevoeging voorzieningen	43	109	-66
Overige bedrijfskosten	1.906	1.796	110
Som der bedrijfslasten	16.109	16.776	-667

Salarissen

De onderschrijding van € 516.000 t.o.v. de begroting wordt veroorzaakt doordat:

- de werkelijke loonindex 3,55% lager is dan begroot ad -€ 345.000;
- er 2 fte minder aan vaste formatie is ingezet dan begroot ad -€ 100.000;
- presentatie technische verschuiving van de sociale lasten, die betrekking hebben op FLO medewerkers, naar FLO-kosten ad -€ 90.000, zie ook hogere FLO-kosten.
- Hogere kosten doorbetaling ort/ovw bij verlof ad +€ 25.000

FLO kosten

Deze kosten zijn hoger dan verwacht, 95% hiervan wordt vergoed door het ministerie van VWS.

Personeel derden

Er is een onderschrijding van € 104.000. De formatie is nu nagenoeg op orde.

Overige personeelskosten

De onderschrijding ad € 79.000 wordt voornamelijk veroorzaakt door lagere arbokosten (- € 32.000), doordat er een nieuw contract is afgesloten dat beduidend lager uitvalt, minder aanschaf van bedrijfskleding (- € 9.000) en lagere kosten voor personeelsactiviteiten (- € 33.000) dan begroot.

Kapitaallasten

De onderschrijding van de kapitaallasten ad € 183.000 wordt vooral veroorzaakt doordat de aanschaf van ambulances later in 2016 hebben plaats gevonden dan waarbij de begroting rekening mee was gehouden, omdat er een vertraging was bij de Europese aanbesteding.

Huisvestingskosten

De huisvestingskosten komen ten opzichte van de begroting 2016 € 36.000 lager uit, deze daling is grotendeels te verklaren doordat in de begroting het huurpand in Uden nog was opgenomen, terwijl het huurcontract eind 2015 is beëindigd.

Toevoeging voorzieningen

In 2016 is er alleen maar gedoteerd betreffende de voorziening PLB-uren (persoonlijk levensfase budget). De dotatie aan de onderhoudsvoorziening is vervallen.

Overige bedrijfskosten

De overige bedrijfskosten komen ten opzichte van de begroting 2016 € 110.000 hoger uit, deze stijging is grotendeels te verklaren door hogere advieskosten ad € 57.000, vanwege een onderzoek naar de stijging van de Eerste Hulp Geen Vervoer (EHGV) ritten en onderzoekskosten naar de juiste rechtspositie voor de RAV. Verder zijn er meer automatiseringskosten ad € 43.000 vanwege vernieuwing van intranet en hogere kosten van de applicatie AmbufLOW.

Resultaat

Het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening is € 1.088.932 positief ten opzichte van een begroot resultaat van € 237.987 negatief. In de volgende tabel is het verschil tussen realisatie en begroting weergegeven.

(in duizenden euro's)	Verskil realisatie- begroting
RAV Brabant Noord	
<u>Opbrengsten</u>	
Opbrengsten uit tarieven	105
Correctie wettelijk budget voorgaande jaren	-
Overige opbrengsten	332
Vrijval voorzieningen	376
Som der bedrijfsopbrengsten	813
<u>Kosten</u>	
Salarissen en sociale lasten	-516
FLO-kosten/regeling bezwarende beroepen	179
Personeel derden	-104
Overige personeelskosten	-79
Kapitaallasten	-183
Huisvestingskosten	-36
Doorbelasting Het Service Centrum/GGD	28
Toevoeging voorzieningen	-66
Overige bedrijfskosten	110
Financiële baten en lasten	153
Som der bedrijfslasten	-514
Totaal saldo van baten en lasten uit gewone bedrijfsvoering	1.327

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuimpercentage over 2016 van de RAV Brabant-Noord bedroeg exclusief zwangerschapsverlof 3,26%.

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
	€	€	€
Bedrijfsopbrengsten			
Opbrengsten uit tarieven	27.581.469	27.852.000	26.949.060
Overige opbrengsten	2.798.175	2.321.000	2.688.112
Vrijval voorzieningen	436.023		80.325
Som der bedrijfsopbrengsten	30.815.667	30.173.000	29.717.497
Bedrijfslasten			
Salarissen en sociale lasten	18.343.398	19.205.000	17.465.198
FLO-kosten/regeling bezwarende beroepen	2.398.860	2.341.000	2.399.462
Personeel derden	476.474	465.000	904.975
Overige personeelskosten	1.157.866	1.107.000	1.375.857
Kapitaallasten	1.551.772	1.634.000	1.575.143
Huisvestingskosten	849.461	867.000	860.129
Doorbelasting Het Service Centrum	1.003.216	954.000	1.086.377
Doorbelasting GGD	40.966	42.000	40.500
Toevoeging voorzieningen	78.291	93.000	662.637
Overige bedrijfskosten	3.378.779	3.060.000	3.237.364
Som der bedrijfslasten	29.279.083	29.768.000	29.607.642
	1.536.584	405.000	109.855
Financiële baten en lasten	-38.894	-255.000	-105.691
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	1.497.690	150.000	4.164
Mutatie algemene reserve	-	-	-
Mutatie bestemmingsreserve	-	-	-
Mutatie reserve aanvaardbare kosten	-	-	-
GEREALISEERD RESULTAAT	1.497.690	150.000	4.164

Financiële gang van zaken in 2016

Baten

(in duizenden euro's)

Specificatie baten RAV Midden/West Brabant	Realisatie 2016	Begroting 2016	Vershil
Opbrengsten uit tarieven	27.581	27.852	-271
Mutatie financieringsoverschot/-tekort		-	-
Opbrengsten uit tarieven	27.581	27.852	-271
Correctie wettelijk budget voorgaande jaren	-	-	-
Overige opbrengsten	2.798	2.321	477
Vrijval voorzieningen	436		436
Som der bedrijfsopbrengsten	30.815	30.173	642

Wettelijk aanvaardbaar budget 2016

De onderschrijding van - € 271.000 ten opzichte van de begroting wordt voornamelijk veroorzaakt doordat er minder budget voor Spreiding en Beschikbaarheid is ad - € 340.000, omdat nog niet alle paraatheidsuitbreidingen volledig in 2016 zijn gerealiseerd. Verder is de vergoeding voor rentekosten vanwege lagere rentekosten - € 216.000 minder dan begroot. Daarnaast is er een lagere korting op het budget vanwege betere prestaties dan begroot ad € 145.000 en was de post overgangsregeling begroot, terwijl die maar doorliep tot en met 2015, hierdoor neemt het budget met € 134.000 toe.

Overige opbrengsten

De opbrengsten zijn € 477.000 hoger dan begroot, dit wordt o.a. veroorzaakt doordat de doorberekening van de GHOR-toelagen ad € 64.000 hoger dan begroot waren, deze kosten zijn ook zichtbaar bij de salariskosten. Verder zijn er voor € 42.000 aan nagekomen baten, met name een landelijke terugbetaling van de initiële opleidingen 2015 vanuit de Academie voor Ambulancezorg. Daarnaast zijn er hogere detacheringsofbrengsten ad € 164.000, subsidieontvangsten ad € 25.000 en er boekwinst gerealiseerd is door verkoop van ambulances ad € 147.000.

Vrijval voorzieningen

Dit betreft de vrijval van de voorziening van het BTW-risico en de onderhoudsvoorziening.

Lasten

(in duizenden euro's)

Specificatie lasten RAV Midden/West Brabant	Realisatie 2016	Begroting 2016	Vershil
Salarissen en sociale lasten	18.343	19.205	-862
FLO-kosten/regeling bezwarende beroepen	2.399	2.341	58
Personeel derden	476	465	11
Overige personeelskosten	1.158	1.107	51
Kapitaallasten	1.552	1.889	-337
Huisvestingskosten	849	867	-18
Doorbelasting Het Service Centrum/GGD	1.044	996	48
Toevoeging voorzieningen	79	93	-14
Overige bedrijfskosten	3.379	3.060	319
Som der bedrijfslasten	29.279	30.023	-744

Salariskosten

De onderschrijding van € 862.000 t.o.v. de begroting wordt veroorzaakt doordat:

- er een onderbezetting is van de begrote formatie chauffeurs en verpleegkundigen ad - € 315.000, omdat de begrote paraatheiduitbreidingen niet volledig gerealiseerd konden worden. Gedeeltelijk wordt de onderbezette vaste formatie ingevuld met uitzendkrachten;
- de werkelijke loonindex 3,55% lager is dan begroot ad - € 600.000;
- er lagere kosten zijn door UWV-uitkeringen ad - €110.000;
- er minder GHOR-vergoedingen begroot waren, dan gerealiseerd ad + € 80.000;
- hogere kosten doorbetaling ort/ovw bij verlof ad +€ 60.000.

Kapitaallasten

De onderschrijding van de kapitaallasten ad € 337.000 wordt vooral veroorzaakt doordat de aanschaf van ambulances later in 2016 hebben plaats gevonden dan waarbij de begroting rekening mee was gehouden, omdat er een vertraging was bij de Europese aanbesteding.

Toevoeging voorzieningen

In 2016 is er alleen maar gedoteerd aan de voorziening PLB-uren (persoonlijk levensfase budget). De dotatie aan de onderhoudsvoorziening is vervallen.

Overige bedrijfskosten

De overige bedrijfskosten komen ten opzichte van de begroting 2016 € 319.000 hoger uit, deze stijging is grotendeels te verklaren door hogere kosten voor het afboeken van oninbare vorderingen ad € 99.000, hogere advieskosten ad € 89.000, vanwege een onderzoek naar de stijging van de Eerste Hulp Geen Vervoer (EHGV) ritten en onderzoekskosten naar de juiste rechtspositie voor de RAV. Verder zijn er meer automatiseringskosten ad € 104.000, vanwege vernieuwing van intranet en hogere kosten van de applicatie Ambuflow en zijn de communicatiekosten van het digitaal ritformulier gestegen ad € 23.000.

Resultaat

Het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening is € 1.497.690 positief ten opzichte van een begroot resultaat van € 150.574 positief. In de volgende tabel is het verschil tussen realisatie en begroting weergegeven.

(in duizenden euro's)	Vershil realisatie- begroting
RAV Midden/West Brabant	
<u>Opbrengsten</u>	
Opbrengsten uit tarieven	-271
Correctie wettelijk budget voorgaande jaren	-
Overige opbrengsten	477
Vrijval voorzieningen	436
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>642</u>
<u>Kosten</u>	
Salarissen en sociale lasten	-862
FLO-kosten/regeling bezwarende beroepen	58
Personeel derden	11
Overige personeelskosten	51
Kapitaallasten	-337
Huisvestingskosten	-18
Doorbelasting Het Service Centrum/GGD	48
Toevoeging voorzieningen	-14
Overige bedrijfskosten	319
Financiële baten en lasten	<u>39</u>
Som der bedrijfslasten	-705
Totaal saldo van baten en lasten uit gewone bedrijfsvoering	<u><u>1.347</u></u>

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuimpercentage over 2016 van de RAV Midden- en West-Brabant bedroeg exclusief zwangerschapsverlof 2.4%.

Bijlage 13   Overzicht van baten en lasten 2016 Overige activiteiten

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
	€	€	€
Bedrijfsopbrengsten			
Opbrengsten uit tarieven			
Overige opbrengsten	179.183	196.000	219.994
Vrijval voorzieningen		-	
Som der bedrijfsopbrengsten	179.183	196.000	219.994
Bedrijfslasten			
Salarissen en sociale lasten	17.765	18.000	35.346
FLO-kosten/regeling bezwarende beroepen		-	
Personeel derden	-	-	
Overige personeelskosten	1.846	2.000	315
Kapitaallasten	26.619	71.000	37.215
Huisvestingskosten	1.402	5.000	6.746
Doorbelasting Het Service Centrum	5.143	5.000	8.379
Doorbelasting GGD	-	-	
Toevoeging voorzieningen	-	-	
Overige bedrijfskosten	70.625	95.000	92.127
Som der bedrijfslasten	123.400	196.000	180.128
	55.783	-	39.866
Financiële baten en lasten	-968	-	-1.945
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	54.815	-	37.921
Mutatie algemene reserve	-	-	-
Mutatie bestemmingsreserve	-	-	-
Mutatie reserve aanvaardbare kosten	-	-	-
GEREALISEERD RESULTAAT	54.815	-	37.921

Financiële gang van zaken in 2016

Baten

(in duizenden euro's)

Specificatie baten Overige activiteiten

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Verschil
Opbrengsten uit tarieven		-	-
Mutatie financieringoverschot/-tekort		-	-
Opbrengsten uit tarieven	-	-	-
Correctie wettelijk budget voorgaande jaren	-	-	-
Overige opbrengsten	179	196	-17
Som der bedrijfsopbrengsten	179	196	-17

Lasten

(in duizenden euro's)

Specificatie lasten Overige activiteiten

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Verschil
Salarissen en sociale lasten	18	18	-
FLO-kosten/regeling bezwarende beroepen	-	-	-
Personeel derden	-	-	-
Overige personeelskosten	2	2	-
Kapitaallasten	26	71	-45
Huisvestingskosten	1	5	-4
Doorbelasting Het Service Centrum/GGD	5	5	-
Toevoeging voorzieningen	-	-	-
Overige bedrijfskosten	71	95	-24
Som der bedrijfslasten	123	196	-73

Kapitaallasten

De kapitaallasten zijn € 45.000 lager dan begroot, dit wordt verklaard doordat de investeringen in het wagenpark zijn doorgeschoven naar eind 2016 vanwege leveringsproblemen. De auto's waren reeds afgeschreven.

Resultaat

Het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening is € 54.815 positief ten opzichte van een begroot resultaat van € 0. In onderstaande tabel is het verschil tussen realisatie en begroting weergegeven.

(in duizenden euro's)	Vershil realisatie- begroting
Overige Activiteiten	
<u>Opbrengsten</u>	
Opbrengsten uit tarieven	-
Correctie wettelijk budget voorgaande jaren	-
Overige opbrengsten	-17
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>-17</u>
<u>Kosten</u>	
Salarissen en sociale lasten	-
FLO-kosten/regeling bezwarende beroepen	-
Personeel derden	-
Overige personeelskosten	-
Kapitaallasten	-45
Huisvestingskosten	-4
Doorbelasting Het Service Centrum/GGD	-
Toevoeging voorzieningen	-
Overige bedrijfskosten	-24
Financiële baten en lasten	<u>1</u>
Som der bedrijfslasten	<u>-72</u>
Totaal saldo van baten en lasten uit gewone bedrijfsvoering	<u><u>55</u></u>